

Bank Spółdzielczy w Świeciu

Ujawnienie informacji

dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma

według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Rada Nadzorcza akceptuje "Ujawnienie informacji według stanu na dzień 31.12.2019 r."

Opolka Ciołomay

*Derbiou Andrej
Inwariantu S.*

Świecie, 2020 rok

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa sporządzenia Informacji

Niniejsza informacja stanowi realizację „Polityki ujawnień w zakresie profilu ryzyka i poziomu kapitału w Banku Spółdzielczym w Świeciu” (wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 105/2020 z dnia 29.05.2020 r. oraz zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 40/2020 z dnia 05.06.2020 r.) oraz spełnienia wymogów dotyczących ujawniania informacji zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, (zwanego dalej CRR), stanowiącego podstawę prawną na dzień sporządzenia niniejszej informacji, tj. na 31 grudnia 2019 r.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank w zakresie ujawnianych informacji nie uznał żadnej z nich za nieistotną, zastrzeżoną lub poufną, dla której zastosowałby odstępienie od ujawnienia.

1.2. Informacje ogólne

Bank Spółdzielczy w Świeciu wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000142468, REGON 000495272, NIP 559-00-08-599.

W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Świeciu prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

Centrala	ul. Wojska Polskiego 127a, 86-100 Świecie
Oddziały	ul. Dworcowa 29, 86-122 Bukowiec Dragacz 3a, 86-134 Dragacz
Punkty Kasowe	ul. Hallera 7a, 86-100 Świecie Al. Jana Pawła II 6a, 86-105 Świecie ul. Wojska Polskiego 7, 86-111 Gruczno

	ul. Dworcowa 12, 86-182 Świekatowo
	ul. Akacyjowa 1 Dolna Grupa, 86-134 Dragacz

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

W skład Zarządu Banku na dzień sporządzenia informacji wchodziły następujące osoby:

1. Brygida Fotta	- Prezes Zarządu
2. Justyna Tober	- Wiceprezes Zarządu
3. Barbara Ratkowska	- Wiceprezes Zarządu

Przedstawione w niniejszej informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2019 r. i zawierają m.in. informacje dotyczące:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- funduszy własnych,
- aktywów ważonych ryzykiem,
- adekwatności kapitałowej,
- polityki w zakresie wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka,
- dźwigni finansowej,
- systemu kontroli wewnętrznej,
- aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń,
- ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną, nie później, niż w terminie 15 dni od zatwierdzenia przez organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe odbyło się 25 czerwca 2020 r. Zaprezentowane dane ilościowe i jakościowe pochodzą w szczególności ze „Sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Świeciu”.

2. CELE STRATEGICZNE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM (CRR art. 435)

2.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (art. 435.1.a)

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Świeciu”, wprowadzonej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, która zgodna jest z założeniami „Strategii Banku Spółdzielczego w Świeciu na lata 2016-2020”, która podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku wystąpienia znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

„Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Świeciu” spójna jest ze „Strategią zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Świeciu”, „Regulaminem organizacyjnym”, planem ekonomiczno-finansowym, a także z regulacjami w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Strategie określają:

- strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem,
- zadania organów Banku, komórek i jednostek organizacyjnych oraz poszczególnych osób w procesie zarządzania ryzykiem,
- schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku,
- ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych,
- ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka,
- organizację systemu informacji zarządczej,
- cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji,
- generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej

i kontrolowaniem ryzyka. W celu przeprowadzania powyższych procesów, realizowane są zadania związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- dostarczenie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem,
- identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka,
- system limitów ograniczających ryzyko,
- zarządzanie ryzykiem,
- system informacji zarządczej,
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne zaliczane są:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko kapitałowe,
- ryzyko braku zgodności.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych, pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury,

określające sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne.

1. Ryzyko kredytowe

Bank definiuje ryzyko kredytowe jako ryzyko związane z brakiem zwrotu należności lub zagrożeniem braku zwrotu należności. Ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z następujących rodzajów aktywów: udzielonych kredytów lub zobowiązań pozabilansowych. Bank zarządza ryzykiem kredytowym w dwóch aspektach: ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela kredytowego.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym, zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego, umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji, dotyczących działalności kredytowej Banku,
- utrzymanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych (według wartości bilansowej brutto) w kredytach ogółem na poziomie nie przekraczającym 2,5%,
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych (według wartości bilansowej brutto z wyłączeniem odsetek) od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33%,
- ograniczenie ryzyka utraty wartości aktywów wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenie monitoringu kredytów,
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń,

- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym oraz bankowych papierach wartościowych Banku Zrzeszającego do wysokości niepowodującej pomniejszenia funduszy własnych (wraz z posiadanymi akcjami Banku Zrzeszającego),
- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym,
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 75% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania.

2. Ryzyko koncentracji

Bank identyfikuje ryzyko, jako ryzyko następujących rodzajów koncentracji:

- 1) wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych,
- 2) w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami,
- 3) w ten sam rodzaj zabezpieczenia lub w tego samego dostawcę zabezpieczenia.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku,
- bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji zaangażowań określonych w ustawie Prawo bankowe,
- bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże,
- ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 80 % uznanego kapitału,
- ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- dywersyfikacja ryzyka koncentracji geograficznej Banku poprzez rozwój sieci i tworzenie placówek.

3. Ryzyko związane z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie (EKZH)

Ekspozycja kredytowa zabezpieczona hipotecznie (EKZH) to ekspozycja kredytowa związana z finansowaniem nieruchomości, w przypadku której zostało ustanowione zabezpieczenie w postaci hipoteki lub hipoteka stanowi zabezpieczenie docelowe; w przypadku ekspozycji kredytowych niezwiązanych z finansowaniem nieruchomości, za ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie uznaje się ekspozycje kredytowe, w przypadku których pierwotny okres zapadalności jest dłuższy niż trzy lata oraz hipoteka jest lub będzie zabezpieczeniem dominującym.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 2,50% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie,
- zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 75% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w danym regionie zamieszkania,
 - b) 60% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w danym regionie zamieszkania,
- stosowanie szczegółowych limitów LtV, na maksymalnym poziomie:

a) w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, wartość wskaźnika LtV w momencie udzielenia kredytu nie powinna przekraczać poziomu:

- 80% lub
- 90% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,

b) w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej: wartość wskaźnika LtV w momencie udzielenia kredytu nie powinna przekroczyć poziomu:

- 75% lub
- 80% w przypadku, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,

(Zgodnie z Rekomendacją S ekspozycje zabezpieczone na gruntach rolnych traktowane są jako nieruchomość komercyjna).

c) Zarząd Banku może określić bardziej szczegółowe limity LtV, o czym poinformuje Radę Nadzorczą.

- kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych, nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania wynoszącego 30 lat.

Zgodnie z definicją zawartą w Rekomendacji S oraz Rekomendacji J Bank nie jest istotnie zaangażowany w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie. Bank nie udziela kredytów walutowych zabezpieczonych hipotecznie.

4. Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK)

Detaliczna ekspozycja kredytowa (DEK) to ekspozycja kredytowa wobec osoby fizycznej, udzielona na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego, z wyłączeniem ekspozycji zabezpieczonej hipotecznie, ekspozycji zabezpieczonej kaucją złożoną przez klienta w Banku, ekspozycji kredytowej powstałej w wyniku udzielenia kredytu na zakup papierów wartościowych oraz ekspozycji, w przypadku której źródłem spłaty są przychody z tytułu zbycia papierów wartościowych.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 2,50% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych wynoszącego 10 lat,
- udzielanie kredytów detalicznych tym klientom, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w danym regionie zamieszkania,
 - b) 60% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w danym regionie zamieszkania i nie przekracza dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w danym regionie zamieszkania,

- c) 65% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego przekracza dwukrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto w danym regionie zamieszkania.

Zgodnie z definicją zawartą w Rekomendacji T Bank nie jest istotnie zaangażowany w detaliczne ekspozycje kredytowe. Bank nie stosuje metody uproszczonej w ocenie zdolności kredytowej. Bank nie udziela detalicznych ekspozycji kredytowych o „balonowym” harmonogramie spłaty. Bank nie udziela detalicznych kredytów walutowych.

5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych (definicja ta obejmuje ryzyko prawne, wyklucza natomiast ryzyko reputacji i ryzyko strategiczne).

Cele strategiczne obejmują:

- optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstania,
- racjonalizację kosztów,
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,
- automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich,
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku,
- systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko),
- odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje,

- procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego,
- planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

6. Ryzyko płynności

Cele strategiczne obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
- utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- realizowanie strategii finansowania,
- pozyskanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
- utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych,
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie,
- finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów (kwota nominalna kapitału kredytu minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa) powiększonych o majątek trwały przez depozyty (pasywa stabilne) powiększone o fundusze własne,
- utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku,

- zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym,
- dywersyfikację źródeł finansowania poprzez ograniczenie udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej,
- dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie,
- identyfikację wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia i postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70% pasywów ogółem,
- Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów,
- Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania,
- Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego,
- w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

7. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Cele strategiczne obejmują:

- optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
- ograniczenie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych,
- utrzymanie poziomu ryzyka w ramach ustalonych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż

25 annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 0,5 % annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych,
- ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 4,5% sumy bilansowej,
- zmniejszanie ryzyka bazowego, poprzez stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku,
- dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

8. Ryzyko kapitałowe

Cele strategiczne obejmują:

- utrzymanie:

- 1) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym,
 - 2) sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości: kapitał regulacyjny lub kapitał wewnętrzny,
 - 3) współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej:
 - a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 10%,
 - b) współczynnik kapitału Tier I – 11,5%,
 - c) łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności) – 14,5%,
- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności,
 - ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa, przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej,
 - obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 67%, tym samym posiadanie minimalnej wielkości wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomie 11,93%,

- dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% funduszy Tier I,
- dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni,
- posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku,
- utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- przekazywanie na fundusze podstawowe minimum 85% nadwyżki bilansowej,
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instrumentach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów posiadania minimalnych wielkości współczynników kapitałowych,
- nieangażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego.

9. Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne obejmują:

- zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi,
- zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
- dążenie i dbałość o:
 - wizerunek zewnętrzny Banku, rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności,
- projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności,
- systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2.2. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawnień i statutu, lub innych rozwiązań w tym względzie (art. 435.1.b)

Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Świeciu”. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, na które składa się identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola, monitorowanie oraz sprawozdawanie każdego istotnego ryzyka,
 - b) działalność komórki do spraw zgodności,
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, w zakresie, o którym mowa w lit. a) jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach:

- o poziomu pierwszego, wymienionego w pkt 1) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- Zespół produktów oszczędnościowo – rozliczeniowych,
 - Zespół produktów kredytowych,
 - pracownik zarządzający „wolnymi środkami”,
 - Punkty Kasowe,
 - Oddziały Banku,
- o poziomu drugiego, wymienionego w pkt 2) lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
- Zespół analityków kredytowych,
 - Zespół monitoringu,
 - Stanowisko ds. ryzyka operacyjnego,
 - Zespół analiz ryzyka,
 - Zespół finansowo – księgowy,
 - Stanowisko wierzytelności trudnych,
- o poziomu drugiego, wymienionego w pkt 2) lit. b) funkcjonuje komórka ds. zgodności.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:

- 1) zatwierdza Strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in.: możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku,
- 2) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie,
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie,
- 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie,
- 5) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem, nadzoruje ich przestrzeganie,
- 6) zatwierdza procedury dotyczące procesów:

- a) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - b) planowania i zarządzania kapitałowego,
 - c) wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko,
- 7) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, zawartą w Regulaminie organizacyjnym, dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka,
 - 8) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń,
 - 9) zatwierdza plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych,
 - 10) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka,
 - 11) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 12) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią działania i planem finansowym Banku,
 - 13) wybiera Członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji,
 - 14) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez Członków Zarządu, w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem,
 - 15) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem,
 - 16) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka,
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem,

- 3) odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów,
- 4) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia,
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań,
- 6) wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank,
- 7) zatwierdza rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku,
- 8) odpowiada za przejrzystość działań Banku, a w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i na ocenę sytuacji finansowej Banku,
- 9) odpowiada za zapewnienie zgodności działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa,
- 10) odpowiada za zapewnienie, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie,
- 11) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń,
- 12) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem,
- 13) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych Członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków oraz:

- 1) na pierwszym poziomie,
- 2) na drugim poziomie w zakresie, o którym mowa w pkt 2) lit. a), przy czym nadzór nad tym poziomem przypisany jest Prezesowi Zarządu.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku. Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów strategicznych oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku. Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

2.2.1. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem kredytowym

Za obszar ryzyka kredytowego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych w zakresie nadzoru nad działalnością handlową (sprzedażą kredytów),
- 3) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad analizami kredytowymi.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza, która:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku,
- 2) zatwierdza cele strategiczne, w tym apetyt na ryzyko w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem,
- 3) udziela zgody na udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji bankowej lub poręczenia Członkowi Zarządu albo Członkowi Rady Nadzorczej Banku, o której mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe oraz art. 46 § 1 pkt 8 ustawy Prawo spółdzielcze.

2. Zarząd, który:

- 1) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 2) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 1),
- 3) odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem kredytowym,
- 4) podejmuje decyzje kredytowe, decyzje o klasyfikacji należności do grupy ryzyka,
- 5) akceptuje ustalenia/wyniki procesu monitoringu ekspozycji kredytowych, zgodnie z zapisami procedury dotyczącej klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków,
- 6) odpowiada za przekazywanie Radzie Nadzorczej okresowej informacji z zakresu ryzyka kredytowego.

3. Zespół produktów kredytowych w Centrali i Oddziałach, będący komórką sprzedaży, wykonujący zadania związane z:

- 1) pozyskiwaniem klientów,
- 2) gromadzeniem dokumentacji kredytowej do wniosku o kredyt (z uwzględnieniem identyfikacji podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie),
- 3) weryfikacją danych o klientach,
- 4) analizą zdolności i wiarygodności kredytowej, oceną jakości i skuteczności zabezpieczenia i wydaniem odpowiedniej rekomendacji decyzji kredytowej (w ramach posiadanych uprawnień),
- 5) przygotowaniem umów kredytowych,
- 6) uruchamianiem kredytów,
- 7) bieżącym kontaktem z klientem.

4. Zespół analityków kredytowych, będący komórką weryfikacji analiz kredytowych, wykonujący zadania związane z:

- 1) weryfikacją: dokumentacji kredytowej, analizy zdolności kredytowej klienta,
- 2) weryfikacją skuteczności przyjętych zabezpieczeń,
- 3) weryfikacją rekomendacji decyzji kredytowych,
- 4) weryfikacją opłacalności kredytowanego przedsięwzięcia;
- 5) opracowywaniem i aktualizowaniem zasad oceny wartości zabezpieczeń, oceny wiarygodności i zdolności kredytowej.

5. Zespół analiz ryzyka, będący komórką monitorującą ryzyko portfelowe, wykonujący zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedur kredytowych, obejmujących zarządzanie wszystkimi aspektami portfelowego ryzyka kredytowego, przygotowywaniem propozycji zmian procedur dla Zarządu,
- 2) zapewnieniem zgodności procedur ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
- 3) proponowaniem wysokości przyjętych limitów,
- 4) dokonywaniem pomiaru ryzyka,
- 5) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

6. Zespół monitoringu, będący komórką monitorującą ryzyko pojedynczej transakcji, wykonujący zadania związane z:

- 1) badaniem terminowości spłat kredytów,
- 2) badaniem sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta,
- 3) badaniem adekwatności przyjętych zabezpieczeń,
- 4) badaniem prawidłowości wykorzystania produktu kredytowego i realizacji postanowień decyzji kredytowej.

2.2.2. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem koncentracji

Proces zarządzania ryzykiem koncentracji odbywa się na wielu szczeblach struktury organizacyjnej Banku; na działania te składają się:

- 1) ustalenie i kontrola profilu ryzyka koncentracji,
- 2) kontrola poziomu wykorzystania limitów na ryzyko koncentracji na etapie analizy wniosku.

Struktura i rozwiązania organizacyjne dotyczące ryzyka koncentracji są tożsame ze strukturą i organizacją dotyczącą ryzyka kredytowego (pkt 2.2.1.).

2.2.3. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie (EKZH)

Struktura i rozwiązania organizacyjne dotyczące ryzyka EKZH są tożsame ze strukturą i organizacją dotyczącą ryzyka kredytowego (pkt 2.2.1.).

W szczególności osoby/zespoły odpowiedzialne, na poszczególnych szczeblach zarządzania, za portfelowe ryzyko kredytowe odpowiadają również, w tym samym zakresie, za ryzyko wynikające z portfela EKZH.

2.2.4. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK)

Struktura i rozwiązania organizacyjne dotyczące ryzyka DEK są tożsame ze strukturą i organizacją dotyczącą ryzyka kredytowego (pkt 2.2.1.).

W szczególności osoby/zespoły odpowiedzialne, na poszczególnych szczeblach zarządzania, za portfelowe ryzyko kredytowe odpowiadają również, w tym samym zakresie, za ryzyko wynikające z portfela DEK.

2.2.5. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem operacyjnym

Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym odpowiada: Prezes Zarządu.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje wszystkie obszary działalności Banku, w związku z czym w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą pracownicy wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku oraz wszystkich szczebli zarządzania.

Na potrzeby systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w Banku wyznaczono osoby pełniące niżej wskazane role:

- 1) Stanowisko do spraw ryzyka operacyjnego,
- 2) Właściciel ryzyka - kierujący poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi (Dyrektorzy, Koordynatorzy),

- 3) Właściciel procesu - pracownik odpowiedzialny za przyjęcie, wdrożenie i realizację procesów bankowych.

Rada Nadzorcza i Zarząd odpowiadają za stworzenia kultury organizacyjnej, w której nacisk kładzie się na efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym, przestrzeganie procedur oraz stosowanie ustalonych reguł postępowania przez pracowników Banku.

Rada Nadzorcza:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny realizacji założeń Strategii zarządzania ryzykiem oraz Zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, co najmniej raz w roku, a w razie potrzeby nakazuje Zarządowi dokonanie rewizji tych regulacji,
- 2) zapewnia, że Zarząd posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji Strategii, w tym również weryfikuje kompetencje Zarządu w tym zakresie,
- 3) jest świadoma profilu ryzyka operacyjnego występującego w Banku, ponieważ regularnie zapoznaje się z syntetyczną informacją, którą otrzymuje od Zarządu,
- 4) zaznajamia się z wykazem procesów zaklasyfikowanych jako procesy kluczowe z punktu widzenia realizacji strategii biznesowej i zarządzania ryzykiem,
- 5) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego weryfikuje wprowadzone rozwiązania organizacyjne i proceduralne, mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych, na podstawie otrzymywanych informacji,
- 6) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego nadzoruje funkcjonowanie obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, w szczególności zapoznaje się z wynikami testów, przeprowadzonych w obszarze zarządzania ciągłością działania, które uwzględniają informacje o terminowości i skuteczności podejmowanych działań naprawczych.

Zarząd:

- 1) odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) odpowiada za opracowanie i wdrożenie pisemnych regulacji - Strategii zarządzania ryzykiem i Zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ich regularne przeglądy,
- 3) odpowiada za właściwe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w związku z czym ocenia czy system ten jest adekwatny do profilu ryzyka operacyjnego na bazie otrzymywanych informacji,

- 4) odpowiada za realizację procesu kontroli ryzyka operacyjnego, nadzorując zakres i częstotliwość kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia jej adekwatności do profilu ryzyka operacyjnego Banku,
- 5) zapewnia odpowiednie warunki organizacyjne i techniczne oraz zasoby odpowiadające bieżącym i przyszłym wymaganiom Banku, w tym właściwą współpracę pomiędzy jednostkami odpowiedzialnymi za obszar technologii informacyjnej, strategię działania Banku, bezpieczeństwo, ciągłość działania, zarządzanie ryzykiem operacyjnym, zarządzanie procesami, zarządzanie projektami oraz kontrole wewnętrzne,
- 6) zapewnia rozwiązania organizacyjne i procedury, które pozwalają na ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych,
- 7) zapewnia poprawność i efektywność zarządzania w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, otrzymuje również stosowne raporty z tych obszarów,
- 8) okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank,
- 9) odbywa regularne szkolenia z zakresu ryzyk istotnych zidentyfikowanych w Banku,
- 10) zaznajamia się z okresową informacją w zakresie ryzyka operacyjnego, zgodnie z wdrożonym w Banku SIZ.

Zarząd, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym i należytego nadzoru nad tym ryzykiem powołał Stanowisko do spraw ryzyka operacyjnego.

Stanowisko do spraw ryzyka operacyjnego pełni funkcje analityczne, doradcze i wspomagające w stosunku do Zarządu i w szczególności odpowiada za:

- 1) opracowanie i wdrożenie wewnętrznych metod oceny ryzyka operacyjnego,
- 2) określenie wzoru arkusza służącego do dokonania samooceny ryzyka operacyjnego,
- 3) weryfikowanie poprawności zgłaszanych nieprawidłowości i samoocen,
- 4) monitorowanie ryzyka operacyjnego występującego w Banku,
- 5) gromadzenie i przechowywanie danych z zakresu ryzyka operacyjnego,
- 6) całościowe raportowanie informacji o ryzyku operacyjnym,
- 7) wsparcie merytoryczne dla pracowników Banku w obszarze ryzyka operacyjnego.

Pracownicy wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku zobowiązani są do zapoznania się z Zasadami zarządzania ryzykiem operacyjnym i przestrzegania zapisów w nich zawartych, w tym również do zarządzania ryzykiem operacyjnym w swoim obszarze, m.in. poprzez:

- 1) identyfikowanie (rozpoznawanie ryzyka w trakcie realizacji codziennych czynności na poziomie realizowanych zadań) ryzyka w swoim otoczeniu,
- 2) reagowanie na występujące nieprawidłowości, w tym podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne w ramach posiadanych kompetencji/uprawnień,
- 3) zgłaszanie występujących nieprawidłowości przełożonym,
- 4) rejestrowanie danych o zdarzeniach operacyjnych i poniesionych stratach operacyjnych w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego.

Pracownicy zarejestrowane zdarzenia operacyjne w danym miesiącu przekazują Właścicielowi ryzyka, który następnie w terminie do 5 dni roboczych po zakończeniu miesiąca oddaje je do Stanowiska ds. ryzyka operacyjnego. Rejestrując zdarzenia należy unikać wielokrotności ewidencji tego samego zdarzenia przez różne jednostki organizacyjne.

Rolę Właściciela ryzyka pełnią kierujący poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi: Dyrektorzy, Koordynatorzy. Właściciel ryzyka zobowiązany jest do wskazania swojego Zastępcy, który wypełnia jego obowiązki z zakresu ryzyka operacyjnego w trakcie jego nieobecności.

Właściciel ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległym sobie obszarze, w zakresie wszystkich wykonywanych przez komórkę organizacyjną/jednostkę organizacyjną czynności, w szczególności:

- 1) nadzoruje i koordynuje pracę podległych pracowników,
- 2) odpowiada za zastosowanie metod ograniczania ryzyka operacyjnego w swoim obszarze,
- 3) odpowiada za prawidłowy przebieg informacji, w szczególności w zakresie ryzyka operacyjnego, w ramach podległej sobie komórki organizacyjnej/jednostki organizacyjnej,
- 4) odpowiada za poprawność i terminowość przekazywanych do Stanowiska do spraw ryzyka operacyjnego:
 - a) rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego z występującymi nieprawidłowościami,

- b) wyników przeprowadzonej samooceny ryzyka operacyjnego,
- c) danych do KRI oraz innych źródeł danych.

Rolę Właściciela procesu w Banku pełnią osoby odpowiedzialne za działania związane z przyjęciem, wdrożeniem i realizacją procesów bankowych. Właściciel procesu odpowiada w szczególności za:

- 1) nadzór nad dokonywaniem okresowych przeglądów, przynajmniej raz w roku, w zakresie zgodności przebiegu procesu z regulacjami wewnętrznymi, które go opisują,
- 2) przestrzeganie regulacji wewnętrznych z obszaru podległego mu procesu,
- 3) dokonywanie modyfikacji regulacji wewnętrznych opisujących realizację procesu w zakresie wprowadzanych w nim zmian,
- 4) współudział w sporządzeniu planu awaryjnego w przypadku realizowania procesu krytycznego.

2.2.6. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem płynności

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności, nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

Rada Nadzorcza, która:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku,
- 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, w tym apetyt i tolerancję na ryzyko,

- 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
- 4) zatwierdza, ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.

Zarząd, który:

- 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności,
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności, w tym limity ograniczające ryzyko,
- 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2),
- 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.

Zespół analiz ryzyka, będący komórką monitorowania ryzyka, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujący zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów,
- 2) zgłaszaniem potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
- 3) zapewnieniem zgodności zasad ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
- 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów,
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej,
- 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności,
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów,
- 8) oceną poziomu ryzyka płynności,
- 9) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR,
- 10) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych,

- 11) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej, mających na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
- 12) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Zespół finansowo-księgowy, będący komórką zarządzającą „wolnymi środkami”, która podlega Wiceprezesowi Zarządu ds. finansowo-księgowych, wykonujący zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem Zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową,
- 2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków,
- 3) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności.

Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:

- 1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych,
- 2) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego,
- 3) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.

2.2.7. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej

Za obszar ryzyka stopy procentowej w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka stopy procentowej,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo - księgowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej, nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku uczestniczą:

Rada Nadzorcza, która:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku,
- 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem,
- 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank.

Zarząd, który:

- 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad, o których mowa w pkt 2),
- 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka stopy procentowej na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą,
- 5) podejmuje decyzje w zakresie ustalania oprocentowania oferowanych produktów bankowych.

Zespół analiz ryzyka, będący komórką monitorującą ryzyko stopy procentowej, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujący zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka stopy procentowej oraz poziomu limitów,
- 2) zgłaszaniem potrzeby zmian w polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku,
- 3) zapewnieniem zgodności zasad ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
- 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów,
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych,

- 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka stopy procentowej,
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów,
- 8) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 9) opracowaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej, mających na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka stopy procentowej,
- 10) składaniem propozycji zmian poziomu stóp procentowych Banku lub rodzaju stóp referencyjnych.

Zespół finansowo – księgowy, będący komórką zarządzającą ryzykiem płynności, która podlega Wiceprezesowi Zarządu ds. finansowo – księgowych, wykonujący zadania związane z:

- 1) kształtowaniem poziomu pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w ramach zagospodarowywania nadwyżek środków Banku,
- 2) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko stopy procentowej.

2.2.8. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem kapitałowym

W procesie zarządzania ryzykiem kapitałowym w Banku uczestniczą:

Rada Nadzorcza, która:

- 1) zatwierdza procedury wewnętrzne Banku dotyczące procesu zarządzania i planowania kapitałowego, w tym szacowania kapitału wewnętrznego,
- 2) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania decyzji ze strategią zarządzania kapitałem i planowania kapitałowego,
- 3) ocenia czy działania Zarządu w zakresie zarządzania kapitałowego są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd, który:

- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację procedury w zakresie zarządzania i planowania kapitałowego, w tym wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego,

- 2) wprowadza podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem kapitałowym,
- 3) przekazuje Radzie Nadzorczej Banku okresową informację na temat wielkości funduszy własnych oraz wielkości wymogów kapitałowych przypadających na istotne rodzaje ryzyka,
- 4) podejmuje czynności mające na celu zapewnienie odpowiedniej wielkości funduszy własnych do skali działania Banku i ponoszonego ryzyka.

Zespół analiz ryzyka, który:

- 1) monitoruje poziom funduszy własnych, identyfikuje potrzeby kapitałowe,
- 2) ocenia stopień pokrycia funduszami różnych rodzajów ryzyka bankowego,
- 3) wskazuje na rozwiązania zmierzające do efektywnego wykorzystania funduszy własnych,
- 4) ocenia skalę zapotrzebowania Banku na zwiększenie funduszy własnych,
- 5) opracowuje propozycje zmierzające do odpowiedniego alokowania funduszy własnych,
- 6) wskazuje na sposoby ograniczania ryzyka, w przypadku pojawienia się zagrożeń związanych z brakiem adekwatności kapitałowej Banku,
- 7) opracowuje informację zarządczą z zakresu kapitału wewnętrznego i poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego,
- 8) opracowuje propozycje aktualizacji procedury w zakresie zarządzania i planowania kapitałowego, w tym wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego,
- 9) monitoruje poziom adekwatności kapitałowej,
- 10) opracowuje informację zarządczą z zakresu MREL,
- 11) opracowuje informację zarządczą z zakresu łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i poziomów współczynników kapitałowych,
- 12) opracowuje informację zarządczą z zakresu dźwigni finansowej.

Zespół finansowo-księgowy, który:

- 1) gromadzi dane finansowe, potrzebne do monitorowania adekwatności kapitałowej Banku,
- 2) może wносить propozycje zmian do procedur wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko i szacowania kapitału wewnętrznego, w wypadku zaistnienia sytuacji specyficznej, której dotychczasowe procedury nie obejmowały.

2.2.9. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem braku zgodności

W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku uczestniczą:

Rada Nadzorcza, która:

- 1) nadzoruje wykonywanie przez Zarząd obowiązków dotyczących zapewniania zgodności zarówno w ramach funkcji kontroli, jak i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności (w tym regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności) i nadzoruje ich przestrzeganie,
- 3) co najmniej raz w roku ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank, w oparciu o okresowe raporty komórki do spraw zgodności oraz informacje od Zarządu,
- 4) informuje Spółdzielnię o wynikach oceny, o której mowa w pkt 3).

Zarząd, który:

- 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, w tym za ustanowienie stałej i skutecznie działającej komórki do spraw zgodności, organizację procesu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad jego funkcjonowaniem,
- 2) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie oraz zapewnienie przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 3) odpowiada za składanie sprawozdań Radzie Nadzorczej w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności,
- 4) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu zasad zarządzania podejmuje środki naprawcze lub dyscyplinujące.

2.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (art. 435.1.c)

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W stosunku do ryzyka uznanego przez Bank za istotne opracowane zostały metody pomiaru oraz systemu raportowania, opisane szczegółowo w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu działalności.

Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie nad wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka występującymi w działalności Banku.

Monitorowanie ryzyka kredytowego (w tym EKZH i DEK) obejmuje w szczególności (w cyklach miesięcznych):

- 1) ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
- 2) ocenę poziomu kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, ocenę jakości portfela kredytowego (badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych ogólnie oraz w poszczególnych segmentach klientów, branżach, itp.),
- 3) ocenę wielkości salda rezerw celowych / odpisów aktualizujących,
- 4) ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
- 5) monitorowanie kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
- 6) analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
- 7) informację o ekspozycjach, dla których Bank zastosował odstępstwa od ogólnie obowiązujących warunków,
- 8) monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów,
- 9) przeprowadzanie testów warunków skrajnych portfela kredytowego (kwartalnie, rocznie).

Monitorowanie ryzyka koncentracji obejmuje w szczególności koncentrację (w cyklach kwartalnych):

- 1) wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) w ten sam sektor gospodarczy (branżę),
- 3) w ten sam rodzaj zabezpieczenia lub w tego samego dostawcę zabezpieczenia.

Monitorowanie ryzyka stopy procentowej obejmuje w szczególności (w cyklach miesięcznych):

- 1) strukturę aktywów i pasywów według rodzajów zastosowanych stóp referencyjnych,
- 2) wielkość niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp referencyjnych w poszczególnych przedziałach czasowych,
- 3) informację o poziomie marży odsetkowej Banku oraz spreadu (różnicy pomiędzy oprocentowaniem aktywów i pasywów),
- 4) podstawowe wskaźniki ekonomiczne z zakresu ryzyka stopy procentowej,
- 5) analizę luki przeszacowania obejmującą symulację zmian wyniku odsetkowego w okresie najbliższego roku,
- 6) pomiar ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego,
- 7) pomiar powiązań ryzyka stopy procentowej z innymi rodzajami ryzyka,
- 8) informację o poziomie i stopniu wykorzystania poszczególnych limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej oraz o wartości przekroczeń monitorowanych limitów,
- 9) testy warunków skrajnych (kwartalnie),
- 10) wyniki szacowania kapitału wewnętrznego w zakresie ryzyka stopy procentowej (kwartalnie),
- 11) inne informacje ważne z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Monitorowanie ryzyka płynności obejmuje w szczególności (w cyklach miesięcznych):

- 1) zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR,
- 2) poziom limitów wewnętrznych,
- 3) zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów – zestawienie pierwotne i urealnione,
- 4) raport dot. struktury i stabilności środków uznanych przez Bank za stabilne źródło finansowania,
- 5) zobowiązania pozabilansowe udzielone,
- 6) rejestr alternatywnych źródeł finansowania,
- 7) wskaźniki wczesnego ostrzegania,
- 8) wyznaczanie i monitorowanie, w ramach oceny struktury, trendów źródeł finansowania działalności oraz stabilności depozytów, wybranych wskaźników,
- 9) informację o przepływach pieniężnych Banku,

- 10) informację o poziomie koncentracji depozytów osób wewnętrznych sektora niefinansowego,
- 11) informację o poziomie koncentracji dużych deponentów sektora niefinansowego,
- 12) testy warunków skrajnych (kwartalnie),
- 13) wykonanie planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych (kwartalnie),
- 14) pogłębioną analizę płynności długoterminowej (raz do roku).

Monitorowanie ryzyka kapitałowego obejmuje w szczególności (w cyklach miesięcznych):

- 1) poziom, strukturę i zmiany funduszy własnych,
- 2) poziom, strukturę i zmiany współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmiany w aktywach ważonych ryzykiem,
- 3) poziom i strukturę kapitału wewnętrznego,
- 4) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej (kwartalnie),
- 5) realizację przyjętych limitów alokacji (kwartalnie),
- 6) wyniki testów warunków skrajnych (kwartalnie),
- 7) realizację planu kapitałowego (raz w roku).

Monitorowanie ryzyka operacyjnego obejmuje w szczególności (w cyklach kwartalnych):

- 1) zgromadzone dane o zdarzeniach i stratach oraz ich skutkach,
- 2) kluczowe wskaźniki ryzyka KRI, w tym wartości progowe,
- 3) zdarzenia zewnętrzne i ich możliwy wpływ na Bank,
- 4) wyniki kontroli oraz skuteczność działań kontrolnych i naprawczych,
- 5) informacje o realizacji zaleceń wydawanych, w celu ograniczania ryzyka operacyjnego,
- 6) dane związane z transferowaniem ryzyka,
- 7) samoocenę ryzyka (rocznie),
- 8) testy warunków skrajnych (rocznie).

W Banku zarówno złożoność systemu monitorowania, jak i częstotliwość wykonywania czynności monitorujących wynika z tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne, profilu tego ryzyka oraz zmian zachodzących zarówno w Banku, jak i jego otoczeniu.

Wyniki monitorowania ryzyka operacyjnego w Banku zawarte są w raportach przedkładanych Zarządowi i Radzie Nadzorczej, w terminach zgodnych z obowiązującym w Banku systemem informacji zarządczej.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności obejmuje w szczególności (w cyklach kwartalnych):

- 1) analizę skali, częstotliwości, powtarzalności zarejestrowanych naruszeń compliance,
- 2) ocenę realizacji skutków zastosowanych środków ograniczających ryzyko (w tym: zaleceń komórki ds. zgodności),
- 3) ocenę realizacji zaleceń wydanych po kontrolach zewnętrznych,
- 4) analizę wyników samooceny przeprowadzonej w ramach obszaru ryzyka operacyjnego.

W ramach monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, komórka ds. zgodności:

- 1) wykorzystuje wyniki weryfikacji bieżącej pionowej oraz testowania pionowego, przeprowadzanych w zakresie funkcji kontroli,
- 2) może samodzielnie dokonywać testowania pionowego.

2.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (art. 435.1.d)

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kredytowych.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- wydawanie zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,

- stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych),
- plany utrzymania ciągłości działania na wypadek utraty ciągłości krytycznych procesów, niezbędnych do funkcjonowania Banku,
- transferowanie ryzyka – przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny:
 - zlecenie wykonywania czynności na zewnątrz ,
 - zastosowanie ubezpieczenia,
- plany ciągłości działania.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- stosowanie systemu limitów,
- dopasowywanie terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe, które odbywa się w dwóch wariantach:

- oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego),
- oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane, w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

Celem ograniczania ryzyka, Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Limity wewnętrzne, ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku, są odpowiednie do skali i złożoności działalności Banku.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz do poziomu limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB.

Wysokość limitów ustalana jest na podstawie odrębnie przeprowadzanych pisemnych analiz. Bank raz w roku przeprowadza weryfikację limitów i jeżeli zachodzi taka potrzeba ich aktualizację. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:

- 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu,
- 2) apetyt na ryzyko zatwierdzony przez Radę Nadzorczą,
- 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku,
- 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem,
- 5) wyniki testów warunków skrajnych.

W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informacje na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

W obszarze ryzyka kredytowego, koncentracji, EKZH i DEK Bank stosuje następujące limity:

Lp.	Rodzaj limitu	wartość
1	Wskaźnik należności zagrożonych	max. 2,50%
2	Wskaźnik orezerwowania	min. 33%
Limity wewnętrzne, determinujące maksymalne kwoty jednostkowe		
1	Kredyt na działalność gospodarczą	2 000 tys. zł

2024

2	Kredyt na działalność rolniczą	2 500 tys. zł
3	Kredyt mieszkaniowy	1 000 tys. zł
4	Kredyt konsolidacyjny	1 000 tys. zł
5	Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	80 tys. zł
6	Pożyczka hipoteczna	500 tys. zł
7	Kredyt gotówkowy	255 tys. zł
8	Gwarancja lub poręczenie udzielone na zlecenie: - podmiotu finansowego - podmiotu niefinansowego - jednostek samorządu terytorialnego	700 tys. zł 700 tys. zł 700 tys. zł
Limity wewnętrzne, określające maksymalny okres kredytowania		
1	Kredyt konsolidacyjny i mieszkaniowy	30 lat
2	Pożyczka hipoteczna	30 lat
3	Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	10 lat
4	Kredyt inwestycyjny	15 lat
5	Kredyt inwestycyjny „Agrokredyt”	25 lat
6	Kredyt inwestycyjny z dopłatą ARiMR do oprocentowania	15 lat
7	Kredyt obrotowy	3 lata
8	Kredyt obrotowy z dopłatą ARiMR do oprocentowania	4 lata
9	Kredyt gotówkowy	6 lat
Limity wewnętrzne		
1	Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	max. 75%
2	Udział ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym ogółem	max. 30%

Limity koncentracji ekspozycji		
1	w jeden podmiot lub podmioty powiązane	max. 25% uznanego kapitału
2	wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	max. 25% kapitału podstawowego Tier I
Limity na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów		
1	dużych ekspozycji	max. 96% uznanego kapitału
2	indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych	max. 75% uznanego kapitału

Limity koncentracji w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami		
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	max. 400% uznanego kapitału
2	Przetwórstwo przemysłowe	max. 15% uznanego kapitału
3	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	max. 35% uznanego kapitału
4	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	max. 160% uznanego kapitału
Limity koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia		
1	Zastaw rejestrowy	max. 15% uznanego kapitału
2	Przewłaszczenie na zabezpieczenie	max. 5% uznanego kapitału
3	Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	max. 110% uznanego kapitału
4	Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	max. 320% uznanego kapitału
5	Poręczenie cywilne	max. 25% uznanego kapitału
6	Weksel własny in blanco i poręczenie wekslowe	max. 180% uznanego kapitału
7	Ubezpieczenie kredytu	max. 60% uznanego kapitału
8	Inne/pozostałe zabezpieczenia	max. 9% uznanego kapitału

Limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka EKZH		
1	Udział portfela EKZH w portfelu kredytowym	max. 75%
2	Udział zagrożonych EKZH w portfelu EKZH	max. 2,5%
3	Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym	max. 2%
4	Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży rolniczej	max. 90% portfela EKZH
5	Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomość komercyjna	max. 98% portfela EKZH
6	Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 20 lat	max. 20% portfela EKZH
7	Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży budowlanej	max. 5% portfela EKZH

Limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka DEK		
1	Udział portfela DEK w portfelu kredytowym	max. 20%
2	Udział zagrożonych DEK w portfelu DEK	max. 2,5%
3	Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego	max. 2%
4	Limity determinujące strukturę portfela DEK ze względu na rodzaj produktu (w portfelu DEK):	

	1) kredyty gotówkowe 2) limity w ROR (kredyty odnawialne) 3) karty kredytowe 4) inne	max. 100% max. 6% max. 2% max. 10%
5	Udział detalicznych ekspozycji kredytowych niezabezpieczonych	max. 2% portfela DEK
6	Udział detalicznych ekspozycji kredytowych udzielonych na warunkach niestandardowych	max. 10% portfela DEK

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

Lp.	Rodzaj limitu	wartość
1	Nadzorcze miary płynności M2	min. 1
2	Wskaźnik LCR	min. 100%
3	Wskaźnik NSFR	min. 111%
4	Limity luki niedopasowania 1) powyżej 1 tygodnia do 1 miesiąca 2) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy 3) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy 4) powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy 5) powyżej 1 do 2 lat 6) powyżej 2 do 5 lat 7) powyżej 5 do 10 lat 8) powyżej 10 do 20 lat 9) powyżej 20 lat	min. 1,0 min. 0,9 min. 0,9 min. 0,8 max. 1,2 max. 1,2 max. 1,1 max. 1,1 max. 1,0
5	Limit luki globalnej	min. 1
6	Udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	max. 10%
7	Udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w depozytach sektora niefinansowego	max. 15%
8	Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	min. 105%
9	Udział depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych w pasywach ogółem	min. 70%
10	Aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne	min. 100%
11	Pasywa stabilne + fundusze własne / kredyty + majątek trwały	min. 100%

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

Lp.	Limity ograniczające poziom ryzyka stopy procentowej (przy założeniu zmiany stóp procentowych o 100 p.b.) w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o rozliczone prowizje oraz o odpisy na odsetki od należności zagrożonych	Limit
1	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	max. 35,0%
2	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	max. 0,5%
3	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego (limit niewymagalny)	max. 37,5%
	Limity ograniczające poziom ryzyka stopy procentowej (w zakresie testów warunków skrajnych; przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 p.b.) w odniesieniu do funduszy własnych lub kapitału Tier I	

100

1	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania (limit niewymagalny)	max. 14,0%
2	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie	max. 15,0%
3	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (zmiana +/-200 p.b.)	max. 2,0%
4	Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (testy od I do VI)	max. 2,0%
Limit wewnętrzny		
1	Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	max. 4,5%

W obszarze ryzyka kapitałowego Bank stosuje następujące limity:

Rodzaj ryzyka	Limit % w stosunku do funduszy własnych
Ryzyko kredytowe	50,00%
kapitał regulacyjny	45,00%
dodatkowy wymóg kapitałowy	5,00%
Ryzyko operacyjne	10,00%
kapitał regulacyjny	10,00%
dodatkowy wymóg kapitałowy	0,00%
Ryzyko koncentracji	0,00%
Ryzyko płynności	1,00%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	6,00%
Ryzyko kapitałowe	0,00%
Całkowity wymóg kapitałowy	55,00%
Kapitał wewnętrzny	67,00%

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

	Rodzaj limitu	wartość
1	Udział strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego (narastająco za dany rok) do wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne w danym roku	< 20,00 % wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne
Limity KRI (limity na kwartał)		
1	Ilość różnic kasowych ogółem > 50 zł	max. 15 sztuk
a)	Ilość niedoborów kasowych ogółem	max. 10 sztuk
	w tym: max ilość na 1 kasjera	max. 5 sztuk
b)	Ilość nadwyżek kasowych ogółem	max. 5 sztuk
	w tym: max ilość na 1 kasjera	max. 3 sztuki
2	Ilość błędnie obsłużonych przelewów i wpłat elektronicznych ogółem	max. 25 sztuk
	w tym: max ilość na 1 pracownika	max. 9 sztuk
3	Brak dostępności:	
a)	systemu księgowego	max. 24h
b)	połączenia z SGB - Banku	max. 24h
c)	bankomatów ogółem	max. 160h
	w tym: 1 bankomatu	max. 48h

4	Nowe regulacje dla pracowników	
a)	ilość	max. 20 sztuk
b)	objętość	max. 90 stron
5	Liczba skarg klientów	max. 1 skarga
6	Rotacja Pracowników	max. 8 osób
a)	Liczba pracowników przyjętych do pracy	max. 4 osoby
b)	Liczba pracowników odchodzących z pracy	max. 4 osoby

2.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (art. 435.1.e)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie, na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Informacji.

2.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (art. 435.1.f)

Zatwierdzone przez Zarządu Banku oświadczenie na temat ogólnego profilu ryzyka Banku, zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancje/apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą Banku, stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej Informacji.

2.7. Informacje w zakresie zasad zarządzania

2.7.1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego (art. 435.2.a)

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

pat

2.7.2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej (art. 435.2.b); strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (art. 435.2.c)

W 2019 roku w Banku Spółdzielczym w Świeciu w skład Zarządu wchodziło 3 Członków Zarządu, natomiast w skład Rady Nadzorczej 11 Członków Rady Nadzorczej.

Zgodnie ze Statutem Banku powołanie Prezesa następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w ustawie Prawo bankowe. Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza Banku. Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza w głosowaniu tajnym z uwzględnieniem indywidualnej oceny odpowiedniości kandydatów oraz Członków Zarządu, polegającej na weryfikacji reputacji, uczciwości, etyczności, wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedniości w odniesieniu do każdego z kandydatów i Członków Zarządu z osobna oraz oceny odpowiedniości kolegialnej dotyczącej Zarządu jako organu Banku na podstawie kryteriów określonych w „Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Świeciu”, odnotowując fakt dokonania oceny i jej wyniki w treści podejmowanej uchwały.

Celem oceny jest stwierdzenie czy poszczególni Członkowie Zarządu z osobna oraz kolegialnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności bankowej z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Zgodnie z w/w Polityką każdy z Członków Zarządu uzyskał pozytywną ocenę następczą za 2019 rok, co oznacza, że wszyscy Członkowie Zarządu, zgodnie z dokonaną oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe. Każdy z Członków Zarządu posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych

obowiązków oraz daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz posiadają wiedzę, kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji zarządzania ryzykiem. Reputacja Członków Zarządu nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku.

Rada Nadzorcza powołana jest przez Zebranie Przedstawicieli na 4-letnią kadencję. Rada Nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku, w tym sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania. Członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia spraw i dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych im obowiązków. Reprezentują wysoki poziom etyczny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą w sposób właściwy wykonywać funkcje w Radzie Nadzorczej.

Rada Nadzorcza oraz poszczególni jej Członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem. Skład liczebny Rady jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.

Członkowie Rady Nadzorczej i Rada Nadzorcza, działająca jako organ kolegialny, objęci są w Banku oceną kwalifikacji. Ocena indywidualna dokonywana jest w odniesieniu do każdego członka Rady Nadzorczej z osobna. Ocena kolegialna dokonywana jest w stosunku do całego składu osobowego Rady Nadzorczej.

Celem oceny jest stwierdzenie czy członkowie Rady Nadzorczej są w stanie w sposób konstruktywny kwestionować podejmowane przez Zarząd decyzje oraz sprawować skuteczny nadzór, a także czy posiadają wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do realizacji czynności nadzorczych oraz czy ich reputacja osobista nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Ocena indywidualna dokonywana jest jako ocena uprzednia - przy wyborze do Rady Nadzorczej oraz jako ocena następcza - w trakcie kadencji Rady Nadzorczej. Ocena kolegialna Rady Nadzorczej jest dokonywana przez Zebranie Przedstawicieli wraz z przyjęciem sprawozdania Rady Nadzorczej i wymaga odrębnej Uchwały. Oceny dokonuje się na podstawie kryteriów określonych w „Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Świeciu”.

W 2019 roku Radę Nadzorczą tworzyło 11 Członków. W ramach oceny następczej za 2019 rok każdy z Członków Rady Nadzorczej uzyskał pozytywną ocenę zgodnie z w/w Polityką, co oznacza, że wszyscy Członkowie Rady Nadzorczej, zgodnie z dokonaną oceną spełniają wymagania art. 22 aa ustawy Prawo bankowe, tzn. każdy z Członków Rady posiadał wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków oraz że dawał rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

2.7.3. Utworzenie (bądź nie) przez instytucję oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (art. 435.2.d)

W Banku nie utworzono komitetu ds. ryzyka; w Banku funkcjonuje Zespół analiz ryzyka.

2.7.4. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do organu zarządzającego (art. 435.2.e)

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka, a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- profilu ryzyka,
- stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- wyników testów warunków skrajnych,
- skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka Banku otrzymują:

Zarząd

1) w cyklach miesięcznych z zakresu:

- a) ryzyka kredytowego,
- b) ryzyka płynności,
- c) ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,

d) ryzyka kapitałowego,

2) w cyklach kwartalnych z zakresu:

a) ryzyka kredytowego (w tym ryzyka koncentracji, EKZH, DEK),

b) ryzyka płynności,

c) ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,

d) ryzyka kapitałowego,

e) ryzyka operacyjnego,

f) oceny adekwatności kapitałowej,

g) ryzyka braku zgodności,

h) oceny ekonomiczno-finansowej Banku.

Rada Nadzorcza

1) w cyklach kwartalnych z zakresu apetytu na ryzyko,

2) w cyklach półrocznych z zakresu rodzajów ryzyka wymienionych w pkt 2) dot. Zarządu,

Zarząd, Rada Nadzorcza

1) w cyklach rocznych z zakresu:

a) pogłębionej analizy płynności długoterminowej,

b) testów warunków skrajnych ryzyka kredytowego i koncentracji,

c) testów warunków skrajnych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,

d) testów warunków skrajnych DEK,

e) analizy ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,

f) analizy rynku nieruchomości,

g) analizy funduszy własnych.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość analiz są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura. Ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. Szczegółowy wykaz informacji zarządczych określa „Wykaz informacji przygotowywanych w ramach SIZ”.

3. ZAKRES STOSOWANIA WYMOGÓW ROZPORZĄDZENIA CRR (CRR art. 436)

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. FUNDUSZE WŁASNE (CRR art. 437)

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku od 01.01.2014r. wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV).

Zestawienie poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2019 r. w tys. zł.

Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do CRR
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	301	Art. 26 ust. 1, art. 27, 28, 29
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	17 092	Art. 26 ust. 1 (Kapitał zasobowy 16 980 + kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych 112)
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami	17 393	

	regulacyjnymi		
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 113	Art. 36 ust. 1 lit. b) Art. 37
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-113	
29	Kapitał podstawowy Tier I	17 280	
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	17 280	
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
58	Kapitał Tier II	0	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	17 280	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	67 831	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,48%	Art. 92 ust. 2 lit. a)
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,48%	Art. 92 ust. 2 lit. b)
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,48%	Art. 92 ust. 2 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130, 131, 133
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%	
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,0%	
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3,0%	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	17,48%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128

Powyższe informacje na temat funduszy własnych zgodne są z Rozporządzeniem wykonawczym UE nr 1423/2013 z dnia 20.12.2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji.

- W 2019 roku nastąpiło zwiększenie funduszu zasobowego z tytułu podziału nadwyżki bilansowej za 2018 o kwotę 890 tys. zł.

- Bank wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku. Bank zalicza do funduszy własnych udziały opłacone po dacie 28 czerwca 2013 roku po uzyskaniu zgody KNF. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF. Wartość jednego udziału wynosi 250,00 zł.
- W Banku nie występuje fundusz ogólnego ryzyka.
- W 2019 roku Bank nie dokonał sekurytyzacji aktywów.

5. WYMOGI KAPITAŁOWE (CRR art. 438)

Bank prowadzi wewnątrzbankowy proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP), na który składają się:

- 1) określenie polityki zarządzania ryzykiem i kapitałem,
- 2) identyfikacja wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka,
- 3) kwantyfikacja i agregacja ryzyka,
- 4) oszacowanie oraz alokacja kapitału wewnętrznego,
- 5) monitoring i kontrola ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.

Bank oblicza kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli,
- 3) ryzyko koncentracji,
- 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 5) ryzyko płynności,
- 6) ryzyko kapitałowe.

Uznane za istotne ryzyko braku zgodności Bank pokrywa kapitałem wewnętrznym obliczonym dla ryzyka operacyjnego.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego. Punktem wyjściowym dla ustalenia wewnętrznego wymogu kapitałowego jest wyliczony, zgodnie z „Zasadami wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Świeciu”, regulacyjny wymóg kapitałowy. Następnie Bank ocenia, czy wyznaczony regulacyjny wymóg

kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe i operacyjne i jeśli nie, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka. Bank oblicza również kapitał wewnętrzny na pozostałe istotne rodzaje ryzyka, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego zgodnie z „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Świeciu”.

Bank Spółdzielczy w Świeciu stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka będzie obliczany jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej,
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne,
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy,
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku) w oparciu o następujące przesłanki:
 - a) wysokość planowanego wyniku finansowego na dany rok obrotowy,
 - b) poziom współczynnika wypłacalności,
 - c) plany kapitałowe,
 - d) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) będzie kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR tj. wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw,

ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec (MŚP) dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)
1	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	74
2	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	296
3	Ekspozycje wobec sektora publicznego	4
4	Ekspozycje kapitałowe	242
5	Ekspozycje wobec instytucji	0
6	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	265
7	Ekspozycje detaliczne	2 341
8	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1 079
9	Ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	83
10	Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	0
11	Ekspozycje z tyt. j. uczestnictwa w inst. zbiorowego inwestow.	0
12	Inne ekspozycje	166
	Razem	4 550

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka w tys. zł według stanu na dzień 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Alokacja kapitału wg Filaru I	Alokacja dodatkowego kapitału wg Filaru II
Ryzyko kredytowe	4 550	290
Ryzyko rynkowe	0	0
Ryzyko operacyjne	876	0
Pozostałe wymogi	0	0

Ryzyko koncentracji zaangażowań	0	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0	454
Ryzyko płynności	0	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	0
Ryzyko kapitałowe	0	0
Pozostałe ryzyka	0	0
Kapitał regulacyjny		5 426
Kapitał wewnętrzny		6 170
Łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności) [%]		25,48
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]		22,40

Na dzień 31.12.2019 r. Bank przyjmował minimalną wartość łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14,5%, tym samym kapitał regulacyjny mógł stanowić maksymalnie 60% funduszy własnych. Natomiast cele długoterminowe Banku to obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 67%.

Na 31.12.2019 r. stopień realizacji limitów przedstawiał się następująco:

	wymogi kapitałowe (w tys. zł)	limit % do FW	stopień realizacji limitu
Ryzyko kredytowe	4 840	50,00%	56,02%
kapitał regulacyjny	4 550	45,00%	58,51%
dodatkowy wymóg kapitałowy	290	5,00%	33,56%
Ryzyko operacyjne	876	10,00%	50,69%
kapitał regulacyjny	876	10,00%	50,69%
dodatkowy wymóg kapitałowy	0	0,00%	0,00%
Ryzyko koncentracji	0	0,00%	0,00%
Ryzyko płynności	0	1,00%	0,00%
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	454	6,00%	43,79%

Ryzyko kapitałowe	0	0,00%	0,00%
Całkowity wymóg kapitałowy	5 426	55,00%	57,09%
Kapitał wewnętrzny	6 170	67,00%	53,29%

6. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA (CRR art. 439)

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, gdyż w Banku nie występowały instrumenty pochodne oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

7. BUFORY KAPITAŁOWE (CRR art. 440)

Na podstawie art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym od dnia 1 stycznia 2016r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

Ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższa tabela:

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		(w tys. zł)
1.	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	67 831
2.	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0%
3.	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0

8. WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO (CRR art. 441)

Obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

9. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO (CRR art. 442)

Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości (art. 442 a)

1. Dla wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3 000,00 złotych.
2. Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone, zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (tekst jednolity Dz.U.2019 poz.520).

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (art. 442 b)

1. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka na podstawie:
 - 1) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
 - a) ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
 - b) ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
 - 2) w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych, dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
 - a) terminowości spłaty kapitału lub odsetek,
 - b) sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.
2. Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia

Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej w sprawie tworzenia rezerw celowych.

3. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi, zaklasyfikowanymi do odpowiednich kategorii ryzyka, tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:
 - 1,5% w przypadku kategorii „normalne” (w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych),
 - 1,5% w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
 - 20% w przypadku kategorii „poniżej standardu”,
 - 50% w przypadku kategorii „wątpliwe”,
 - 100% w przypadku kategorii „stracone”.
4. Opis stosowanego przez Bank podejścia do klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących zawierają „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Świeciu”, przyjęte Uchwałą Zarządu nr 153/2018 z dnia 24.07.2018 r.
5. Prowizje stanowiące integralną część zwrotu (rentowności) instrumentu finansowego, które korygują efektywną stopę procentową to:
 - prowizje z tytułu udzielenia kredytu, czyli prowizje przygotowawcze z tytułu udzielenia kredytu. Prowizje te stanowią wynagrodzenie za czynności takie, jak ocena sytuacji finansowej kredytobiorcy, oszacowanie i rejestracja gwarancji, wycena i ustanowienie prawnych zabezpieczeń spłaty kredytu, przygotowanie dokumentacji kredytowej, negocjowanie warunków, przygotowanie i przetwarzanie dokumentów oraz przeprowadzenie transakcji,
 - prowizje, które stanowią przedpłacone odsetki lub powodują obniżenie nominalnej stopy procentowej,
 - prowizje, które stanowią zwrot kosztów poniesionych przez kredytodawcę w związku z udzieleniem kredytu,

- prowizje, które wiążą się bezpośrednio z udzieleniem kredytu (np. prowizje płacone kredytodawcy z tytułu wyjątkowo skomplikowanej umowy kredytowej lub z tytułu szybkiego udzielenia kredytu),
- prowizje stanowiące wynagrodzenie z tytułu zaangażowania się Banku w dany instrument, np. zobowiązanie się do udzielenia kredytu.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że określone umowy kredytowe zostaną zawarte, opłaty z tytułu zobowiązania się do ich zawarcia są uznawane jako wynagrodzenie za stałe zaangażowanie kredytowe i razem z powiązаныmi z nimi kosztami bezpośrednimi są ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej. Jeżeli zobowiązanie wygasło, Bank nie udzielił kredytu, opłatę taką ujmuje się jako przychody z chwilą wygaśnięcia zobowiązania. Prowizje z tytułu zaangażowania, o ile prawdopodobieństwo zrealizowania kontraktu jest niewielkie są ujmowane proporcjonalnie w rachunku zysków i strat w okresie zaangażowania.

Prowizje otrzymane z tytułu świadczenia usług, np. z tytułu bieżącej obsługi kredytu są odraczane i ujmowane w przychodach w miarę świadczenia usług. W praktyce opłaty te ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo.

Dominujący składnik różnicy pomiędzy okresowym przychodem odsetkowym określonym w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej, a faktycznie otrzymanymi odsetkami (odsetkami wynikającymi z umowy) stanowi amortyzacja prowizji. W dniu spłaty ostatniej raty kredytu, prowizja będzie w pełni zamortyzowana i łączny przychód, obliczony metodą tradycyjną, będzie równy łącznemu przychodowi, obliczonemu za pomocą efektywnej stopy procentowej w związku z tym metoda efektywnej stopy procentowej wpływa jedynie na okres, w którym ujmowany jest przychód.

Niezamortyzowane saldo prowizji z tytułu udzielenia kredytu lub prowizji za administrowanie oraz innych opłat i kosztów rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej, jest ujmowane w bilansie Banku jako korekta wartości pozycji (kredytów), do której się odnosi.

W rachunku zysków i strat kwoty prowizji rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej ujmowane są jako część przychodów odsetkowych. Nie ma konieczności

rozdzielenia w ramach tych przychodów odsetek, dyskonta czy też prowizji. W przypadku należności o terminie zapadalności do trzech miesięcy wycena należności, według ESP nie jest w Banku stosowana.

Rachunku ESP Bank nie stosuje dla należności o nieokreślonym terminie płatności poszczególnych rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym czy też kredytów z tytułu kart kredytowych. Prowizje od tych kredytów Bank rozlicza w czasie metodą liniową i wykazuje jako pozycję „prowizje” w rachunku zysków i strat.

Dla kredytów o zmiennej stopie procentowej w Banku stosowana jest następująca metoda rozliczania prowizji netto według efektywnej stopy procentowej:

- ESP jest ustalana jednorazowo, w momencie wytworzenia lub nabycia instrumentu, (tj. uruchomienia kredytu), na podstawie pierwotnie ustalonego harmonogramu spłat, (tj. pierwotnej umowy kredytowej). Przeliczenie efektywnej stopy procentowej dla instrumentów o zmiennej stopie procentowej nie jest dokonywane, nawet jeżeli nastąpi zmiana nominalnej stopy procentowej. Zasady rozliczania prowizji ustalone w momencie uruchomienia kredytu pozostają niezmiennie.

Ustalenie pierwotnej ESP następuje w dniu uruchomienia kredytu. Ponowne przeliczenie ESP następuje wtedy, gdy wystąpią znaczące zmiany kwoty kredytu, takie jak:

- zwiększenie kwoty kredytu zgodnie z aneksem do umowy pierwotnej,
- wcześniejsza spłata części kapitału,
- wydłużenie lub skrócenie terminu spłaty kredytu,
- zmiana waluty kredytu,
- zmiana kwoty kredytu,
- zmiana harmonogramu spłat,
- kapitalizacja odsetek,
- wypłata raty kredytu,
- inne zmiany warunków kontraktu.

W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu, umorzenia kredytu lub wypowiedzenia umowy kredytowej nierozliczone prowizje jednorazowo zaliczane są do przychodów odsetkowych. Bank nie pobiera opłat i prowizji od rachunków terminowych, natomiast opłaty i prowizje za prowadzenie rachunków bieżących są jednorazowo ujmowane w wyniku Banku.

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (art. 442 c)

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2019 r. bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego i średnią kwotę ekspozycji z 13 stanów, tj. za okres od 31.12.2018 r. do 31.12.2019 r. w podziale na klasy przedstawia poniższa tabela (w tys. zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.	Średnia kwota w okresie od 31.12.2018 r. do 31.12.2019 r.
1	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	912	569
2	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	18 478	17 038
3	Ekspozycje wobec sektora publicznego	108	420
4	Ekspozycje wobec instytucji	46 390	48 271
5	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	4 193	3 467
6	Ekspozycje detaliczne	45 072	47 191
7	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	17 707	18 306
8	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 041	864
9	Ekspozycje kapitałowe	3 032	2 241
10	Inne ekspozycje	6 529	6 910
Razem		143 462	145 277

Łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 143 462 tys. zł, natomiast średnia łączna kwota ekspozycji za okres od 31.12.2018 r. do 31.12.2019 r. wyniosła 145 277 tys. zł.

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art. 442 d)

W zakresie struktury geograficznej przyjmuje się, iż terenem działania Banku Spółdzielczego w Świeciu jest teren województwa kujawsko – pomorskiego. W ocenie Banku ryzyko kredytowe na terenie działania Banku jest jednorodne i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty i województwa.

Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (art. 442 e)

1. Struktura zaangażowania Banku według typu kontrahenta w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2019 r. została przedstawiona poniżej:

a) struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł
1.	Banki	47 761
	Należności normalne	47 761
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Inne jednostki finansowe	101
	Należności normalne	101
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		47 862

b) struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	1 036
	Należności normalne	879
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	157
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	3 200
	Należności normalne	2 943

	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	257
4.	Osoby prywatne	19 506
	Należności normalne	19 468
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	38
5.	Rolnicy indywidualni	39 285
	Należności normalne	38 381
	Należności pod obserwacją	593
	Należności zagrożone	311
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	757
	Należności normalne	757
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		63 784

c) struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość w tys. zł
1.	Sektor budżetowy	18 586
	Należności normalne	18 586
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym		18 586

2. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach (portfel kredytowy) według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wartość w tys. zł
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	42 602
	Należności normalne	42 209
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	393
2.	Przetwórstwo przemysłowe	1 382
	Należności normalne	1 382
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Budownictwo	842

	Należności normalne	514
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	328
4.	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych	3 508
	Należności normalne	3 169
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	339
5.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	30
	Należności normalne	30
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
6.	Transport i gospodarka magazynowa	459
	Należności normalne	459
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
7.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	695
	Należności normalne	695
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
8.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	18 461
	Należności normalne	18 461
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
9.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
10.	Pozostała działalność usługowa	240
	Należności normalne	240
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		69 219

Zestawienie rezidualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorię ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach (442 f)

Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności (bez odsetek) w podziale na istotne klasy należności według stanu na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższa tabela (w tys. zł).

Istotne klasy należności	Bez określ. term.	1-7 dni	7-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	Pow. 20 lat
1. Kasa i operacje z bankiem	4 457	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Należności od sektora finansowego	8 286	10 548	10 700	10 700	6 400	0	0	640	0	0	508
- pozostałe monetarne instytucje finansowe	8 286	10 548	10 700	10 700	6 400	0	0	539	0	0	0
- pozostałe instytucje sektora finansowego	0	0	0	0	0	0	0	101	0	0	508
3. Należności od sektora niefinansowego	0	490	632	2 735	3 622	9 186	9 679	15 717	13 871	8 635	548
- przedsiębiorcy	0	0	9	73	78	770	96	63	0	0	0
- gospodarstwa domowe	0	490	613	2 592	3 513	8 334	9 466	15 368	13 700	8 635	548
- instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych	0	0	10	70	31	82	117	286	171	0	0
4. Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	0	0	57	333	420	770	2 029	5 519	7 737	1 611	0
RAZEM	12 743	11 038	11 389	13 768	10 442	9 956	11 708	21 876	21 608	10 246	1 056

Podział na istotne branże lub typy kontrahenta – kwoty: (art. 442 g)

- ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie,
- korekt z tytułu szczególnego i ogólnego rodzaju ryzyka kredytowego,
- narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym.

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy celowe/odpisy aktualizujące i pobraną prowizję od udzielonych kredytów rozliczoną wg ESP w rozbiciu na istotne klasy ekspozycji kredytowych według stanu na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w tys. zł
1.	Przedsiębiorstwa	
	Kredyty zagrożone	200
	<i>w tym: kredyty przeterminowane</i>	0
	Rezerwy celowe	39
	Odpisy aktualizujące	0
	Korekta wartości	5
	Odsetki	1
	Razem (wartość bilansowa)	157
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	
	Kredyty zagrożone	464
	<i>w tym: kredyty przeterminowane</i>	139
	Rezerwy celowe	202
	Odpisy aktualizujące	201
	Korekta wartości	5
	Odsetki	201
	Razem (wartość bilansowa)	257
3.	Osoby prywatne	
	Kredyty zagrożone	194
	<i>w tym: kredyty przeterminowane</i>	76
	Rezerwy celowe	156
	Odpisy aktualizujące	88
	Korekty wartości	0
	Odsetki	88
	Razem (wartość bilansowa)	38
4.	Rolnicy indywidualni	
	Kredyty zagrożone	393
	<i>w tym: kredyty przeterminowane</i>	9
	Rezerwy celowe	80
	Odpisy aktualizujące	0
	Korekty wartości	2
	Odsetki	0
	Razem (wartość bilansowa)	311
	Razem (wartość bilansowa)	763

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości (art. 442 i)

Zmianę stanu rezerw celowych, odpisów aktualizujących na odsetki oraz korekt wartości z tytułu zapłaconych przez klientów prowizji od kredytów, w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w tys. zł przedstawiają poniższe tabele:

a) zmiana stanu rezerw celowych w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Rozwiązanie:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6
1.	Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	475	787	664	598
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	128	73	84	117
	- poniżej standardu	109	594	513	190
	- wątpliwe	0	3	0	3
	- stracone	238	117	67	288
2.	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	0	0	0	0
	RAZEM:	475	787	664	598

b) zmiana stanu odpisów aktualizujących na odsetki w tys. zł

Wyszczególnienie:		Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Rozwiązanie:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5	6
1.	Odpisy aktual. od należności sektor niefinansowy, w tym:	276	39	25	290
	- w syt. normalnej i pod obserwacją	1	6	6	1
	- poniżej standardu	0	8	8	0
	- wątpliwe	0	0	0	0
	- stracone	275	25	11	289
2.	Odpisy aktual. od należności sektor budżetowy	0	0	0	0
	RAZEM:	276	39	25	290

100

c) zmiana stanu korekt wartości z tytułu zapłaconych przez klientów prowizji od kredytów w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Stan na koniec roku obrotowego:	Zmiany stanu w ciągu roku
1	2	3	4	5
1.	Korekty wartości od należności od sektora niefinansowego, w tym:	921	879	-42
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	919	867	-52
	- poniżej standardu	0	10	10
	- wątpliwe	0	0	0
	- stracone	2	2	0
2.	Korekty wartości od należności sektora budżetowego	0	0	0
	RAZEM:	921	879	-42

10. STOSOWANE METODY OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO (CRR art. 453)

1. Zasady tworzenia rezerw celowych zostały omówione w niniejszych Ujawnieniach.
2. Bank stosuje również następujące rodzaje zabezpieczeń:
 - weksel własny i poręczenie wekslowe,
 - poręczenie cywilne,
 - gwarancję bankową,
 - przelew (cesję) wierzytelności,
 - przewłaszczenie na zabezpieczenie,
 - zastaw rejestrowy,
 - zastaw finansowy,
 - kaucję,
 - blokadę środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
 - hipotekę,
 - pełnomocnictwo do rachunku,
 - ubezpieczenie kredytu.

Bank może również stosować inne zabezpieczenia, przewidziane przepisami prawa oraz zwyczajami przyjętymi w obrocie krajowym i zagranicznym, pod warunkiem zaakceptowania ich treści przez radcę prawnego Banku.

Szczegółowe zasady ustanawiania prawnych form zabezpieczeń w Banku Spółdzielczym w Świeciu zawarto w „Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku”.

Bank ustala zabezpieczenia w porozumieniu z ustanawiającym, biorąc pod uwagę między innymi:

- 1) rodzaj i wysokość zobowiązania oraz okres, na jaki środki zostają przekazane,
- 2) status prawny ustanawiającego,
- 3) sytuację finansową i gospodarczą ustanawiającego oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie,
- 4) istnienie powiązań organizacyjnych lub gospodarczych pomiędzy kredytobiorcą a ustanawiającym będącym osobą trzecią,
- 5) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z przekazaniem środków,
- 6) cechy danego zabezpieczenia wynikające z dotyczących go przepisów prawa oraz umów o ustanowienie zabezpieczenia (np. sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku),
- 7) przewidywany nakład pracy Banku oraz związane z ustanowieniem zabezpieczenia koszty Banku oraz klientów Banku,
- 8) realną możliwość oraz długość przewidywanego terminu pełnego zaspokojenia roszczeń Banku z przyjętego zabezpieczenia,
- 9) istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia (w przypadku zabezpieczeń rzeczowych) oraz zadłużenie ustanawiającego (w przypadku zabezpieczenia osobistego),
- 10) rynkową wartość zabezpieczenia,
- 11) realną możliwość zaspokojenia się Banku z proponowanych zabezpieczeń w trakcie postępowania egzekucyjnego lub upadłościowego.

Zabezpieczenie ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie

ustalonym w umowie. Zabezpieczenie winno być ustanowione nie wcześniej niż w dacie zawarcia umowy, na podstawie której zaciągane jest zobowiązanie klienta.

Mozna stosować jedną lub więcej form zabezpieczenia tego samego zobowiązania. W okresie kredytowania Bank na wniosek ustanawiającego może wyrazić zgodę na zmianę zabezpieczenia. Zmiana zabezpieczenia lub ustanowienie zabezpieczenia dodatkowego wymaga stosownej zmiany umowy kredytowej dokonanej w formie aneksu. W okresie kredytowania Bank może żądać zmiany lub ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia spłaty kredytu w przypadkach określonych w procedurach dla poszczególnych produktów oraz wskazanych w umowie z klientem.

Bank Spółdzielczy w Świeciu na dzień 31.12.2019 r. nie stosował technik redukcji ryzyka kredytowego w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących na odsetki, w celu pomniejszania podstawy ich naliczania,
- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem (zamiana wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowanie preferencyjnej wagi ryzyka 35%).

11. KORZYSTANIE Z ECAI – ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ (CRR art. 444)

Zasady stosowania ocen jakości kredytowej dla rządu polskiego

1. Bank korzysta z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) w celu określania wag ryzyka ekspozycjom wobec:

- 1) instytucji, jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych, jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego, jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące.

2. Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings,
- 2) Moody's Investors Service,
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

3. Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.
4. Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich.
5. Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

6. Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Bank nie korzysta z ocen wiarygodności kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI), za wyjątkiem ocen rządu polskiego niezbędnych dla potrzeb ustalenia wag ryzyka dla ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego oraz ekspozycji wobec instytucji.

Handwritten signature

Na dzień 31.12.2019 r. łączna kwota ekspozycji związanych ze stopniem jakości kredytowej rządu polskiego przedstawiała się następująco:

Lp.		Waga ryzyka	Łączna kwota ekspozycji
1	Ekspozycje wobec sektora publicznego	50%	108
2	Ekspozycje wobec instytucji	50%	46 390
		Razem	46 498

12. EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE (CRR art. 445)

Nie dotyczy Banku.

13. EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE (CRR art. 446)

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia przez Bank strat, wynikających z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów informatycznych lub zdarzeń zewnętrznych.

Bank wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne oblicza metodą podstawowego wskaźnika BIA, określonego jako stały procent średniego rocznego wyniku odsetkowego definiowanego jako suma wyniku odsetkowego netto i pozostałych przychodów operacyjnych z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym obowiązuje wymóg. Regulacyjny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2019 r. wyniósł 876 tys. zł.

Analiza ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest na podstawie Zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym w cyklach kwartalnych. Analizie poddawany jest rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego, czynniki ryzyka oraz prezentowane są wnioski zawierające propozycje działań, zmierzających do minimalizowania skutków występowania incydentów ryzyka operacyjnego. Podstawowym rodzajem strat, które Bank uwzględnia w procesie identyfikacji ryzyka operacyjnego są straty operacyjne brutto tj. nie uwzględniające pomniejszeń o wartości odzyskane bezpośrednio oraz z tyt. mechanizmu transferu ryzyka, rejestrowane zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego, obejmujący 7 kategorii, według stanu na dzień 31.12.2019 r. przedstawia poniższa tabela:

Podział według kategorii	01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.	Straty (w tys. zł)
1. Oszustwa wewnętrzne	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1	0,36
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	40	27,11
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	208	12,45
Razem:	249	39,92

W 2019 roku zarejestrowano łącznie 249 zdarzeń ryzyka operacyjnego, a koszty związane z tymi zdarzeniami wyniosły 39,92 tys. zł. Limit kapitału na ryzyko operacyjne nie został przekroczony. Zdarzenia z kategorii 6 i 7 stanowią 99,6% ogółu zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotyczą głównie różnic kasowych i bankomatowych oraz awarii bankomatów.

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego, w Banku podejmowane były działania prewencyjne, polegające między innymi na:

- podejmowaniu działań mających na celu ograniczenie obrotu gotówkowego na rzecz sprawnego działania bankomatów/wpłatomatów w związku z rosnącym znaczeniem samoobsługi klientów,
- ciągłej edukacji klientów w zakresie prawidłowego korzystania z urządzeń w celu ograniczania ich awarii i przestojów,

- stosowaniu odpowiednich procedur, dotyczących dokonywania operacji, a także limitów w zakresie podejmowania decyzji, w celu ograniczenia strat mogących powstać z tytułu błędów popełnianych przez ludzi,
- dążeniu do automatyzacji wykonywanych czynności, w celu zapobiegania lub wychwytywania błędów ludzkich,
- szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych pracowników, mających na celu przekazanie informacji dotyczących prawidłowego wykonywania operacji, a także uświadomienia istnienia i sposobów zapobiegania występowaniu ryzyka,
- przekazywaniu bieżących informacji na temat istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się ryzyka i ograniczaniu jego wpływu,
- monitorowaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego, gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka i ich okresowej analizie.

W 2019 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

14. EKSPOZYCJE W PAPIERACH KAPITAŁOWYCH NIEUWZGLĘDNIONYCH W PORTFELU HANDLOWYM (CRR art. 447)

Bank stosuje zasady (politykę) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania przychodów i kosztów, zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, w tym: zasadami ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych.

Bank nie posiada portfela handlowego.

W aktywach Banku na dzień 31.12.2019 roku znajdują się następujące ekspozycje w papierach kapitałowych (w tys. zł):

Lp.	Instrument finansowy	Wartość bilansowa na 31.12.2019 r.	Cel nabycia
1.	Akcje SGB-Banku S.A.	1 528	Przyczyny strategiczne
2.	Udziały w Spółdzielczym Systemie	1	Przynależność

	Ochrony SGB		
3.	Bankowe Papiery Wartościowe	1 520	Przyczyny strategiczne

Na dzień bilansowy wyszczególnione powyżej akcje i udziały zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z par. 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dn. 01.10.2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank posiadał 1 528 tys. zł akcji Banku Zrzeszającego, 1 500 tys. zł BPW (wartość bilansowa 1 520 tys. zł), 1 tys. zł udziału w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB oraz:

- a) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie występują,
- b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku – nie występują,
- c) papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nie znajdujące się w obrocie na rynku regulowanym – nie występują.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank nie posiada papierów kapitałowych do zbycia, zrealizowanych zysków lub strat ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w zakresie ekspozycji nieuwzględnionych w portfelu handlowym oraz niezrealizowanych zysków lub strat z aktualizacji wyceny.

15. EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCIOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM (CRR art. 448)

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych; Bank bada wpływ tego ryzyka na:
 - a) wynik finansowy – zakładając równoległe przesunięcie krzywej dochodowości,

hob

- b) wartość ekonomiczną kapitału – zakładając równoległe oraz nierównoległe przesunięcie krzywej dochodowości,

2) ryzyko bazowe, spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Bank przyjmuje, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest w najistotniejszym stopniu z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach oraz nierównomierną skalą zmian wysokości poszczególnych stóp referencyjnych.

Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela niehandlowego.

Bank nie stosuje oprocentowania dla udzielonych a niewykorzystanych pozycji pozabilansowych oraz nie posiada oprocentowanych przyznanych linii kredytowych, tym samym (za wyjątkiem badania wpływu ryzyka płynności na poziom ryzyka stopy procentowej) pozycje te są wyłączone z przeprowadzanych pomiarów poziomu ryzyka stopy procentowej.

W zakresie przyszłych wcześniejszych spłat produktów kredytowych Bank nie pobiera opłaty za przedterminową spłatę kredytu. W przypadku wcześniejszego wycofania depozytów przez klientów Bank nie stosuje sankcji w postaci dodatkowych opłat lub prowizji. W takich przypadkach klient otrzymuje niższe odsetki.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej odbywa się z częstotliwością miesięczną.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- 1) lukę przeszacowania,
- 2) metodę wyniku odsetkowego,
- 3) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej,
- 4) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

W celu oszacowania zmiany wyniku finansowego oraz bilansowej zaktualizowanej wartości kapitału w wyniku szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych Bank przeprowadza

testy warunków skrajnych. Stanowią one narzędzie diagnostyczne oceniające stabilność przychodów Banku w sytuacjach niekorzystnych.

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- 1) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy,
- 2) zmiany stóp procentowych i ich wpływ na wartość zaktualizowaną kapitału przy następujących założeniach:
 - a) równoległego przesunięcia krzywej dyskontowej zero kuponowej o +/- 200 p.b.,
 - b) równoległego wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej o 250 p. b.,
 - c) równoległego spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej o 250 p.b.,
 - d) spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b. i wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej dla długoterminowych stóp procentowych (powyżej 1 roku) o 150 p.b.,
 - e) wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b. i spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla długoterminowych stóp procentowych (powyżej 1 roku) o 150 p.b.,
 - f) spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b.,
 - g) wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b.

Przeprowadzając testy Bank bada wpływ zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych na wynik odsetkowy w skali 12 miesięcy oraz relację zmiany wyniku do funduszy własnych.

Do przeprowadzania testu, o którym mowa w pkt 1), Bank zakłada zmianę stóp procentowych o 200 p.b. wykorzystując metodę wyniku odsetkowego, uwzględniając łączny pomiar ryzyka przeszacowania i bazowego. Obliczona zmiana wyniku, stanowi podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej.

Na dzień 31.12.2019 r. w przypadku spadku stóp procentowych o 200 p.b. wynik odsetkowy Banku zmniejszył się o 1 211 tys. zł, stanowiąc 7,0% funduszy własnych oraz 35,2% annualizowanego wyniku odsetkowego. Przy założeniu, że stopy procentowe wzrosną

o 200 p.b. wynik odsetkowy wzrośnie o 652 tys. zł, stanowiąc 3,8% funduszy własnych oraz 18,9% annualizowanego wyniku odsetkowego.

Na dzień 31.12.2019 r. kwota stanowiąca podstawę wyliczania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej, jako ryzyko istotne, wyniosła 1 211 tys. zł. Biorąc pod uwagę, iż kwota ta przekracza wskaźnik wrażliwości, ustalony w Banku na poziomie 4,38% funduszy własnych, Bank oblicza wymóg kapitałowy jako różnicę pomiędzy kwotą obliczoną na podstawie testów warunków skrajnych a wskaźnikiem wrażliwości.

Na dzień 31.12.2019 r. kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka stopy procentowej wyniósł 454 tys. zł, stanowiąc 2,63% funduszy własnych.

Do przeprowadzania testu, o którym mowa w pkt 2) powyżej, Bank wykorzystuje metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej, która pozwala na ocenę w jakim stopniu zmiana stóp procentowych wpływa na zmianę wartości ekonomicznej Banku.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniki testów zakładających równoległe i nierównoległe przesunięcie krzywej dyskontowej zerokuponowej wskazują, że w Banku występuje niskie ryzyko zmiany wartości ekonomicznej kapitału na skutek zmiany stóp procentowych. Nieznacząca wartość w odniesieniu do funduszy własnych lub kapitału Tier I wynika z faktu, iż metoda ta służy głównie do oceny ryzyka dla banków, w których aktywa i pasywa wrażliwe ulegają przeszacowaniu w dłuższych przedziałach czasowych (powyżej 1 roku).

Wpływem zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną Banku jest kwota spadku wartości ekonomicznej Banku dla określonych scenariuszy. Na dzień 31.12.2019 r. największy spadek wartości ekonomicznej Banku wystąpił dla scenariusza:

- równoległego przesunięcia krzywej dyskontowej zero kuponowej o - 200 p.b. (- 155 tys. zł),
- równoległego spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej o 250 p.b. (- 155 tys. zł).

16. EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE (CRR art. 449)

Na dzień 31.12.2019 r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

17. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ (CRR art. 450)

1. Postanowienia ogólne

Bank, realizując zapisy ustawy Prawo bankowe, Rozporządzenia CRR, Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, stosując wskazaną w nim zasadę proporcjonalności, wprowadził Uchwałą Rady Nadzorczej nr 85/2017 z dnia 14.12.2017 r. „Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Świeciu”.

Polityka ma na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem oraz niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka. Ponadto, celem Polityki jest wspieranie realizacji strategii działania Banku, strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktów interesów.

W Banku nie powołano komitetu do spraw wynagrodzeń. Bank nie korzystał również z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki wynagrodzeń.

Bank Spółdzielczy w Świeciu nie jest znaczącą jednostką pod względem organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności. Bank z uwagi na profil działania, charakter posiadanych w ofercie produktów oraz skalę działalności na rynku bankowym ustala, iż w/w Polityka dotyczy Członków Zarządu Banku:

- 1) stanowiska Prezesa Zarządu,
- 2) stanowiska Wiceprezesa ds. handlowych,
- 3) stanowiska Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo – księgowych.

Na podstawie § 25 ust. 1 w/w Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów postanowień Polityki nie stosuje się do Członków Rady Nadzorczej Banku. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalone uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.

Polityka opracowana została na podstawie:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 r. Nr 140, poz. 939 z późn. zm.),
- 2) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 3) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Zgodnie z określoną w § 29 ust. 2 Rozporządzenia zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną przez Bank oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku, rozumie się wyłącznie Członków Zarządu, związanych z Bankiem umową o pracę, ponieważ:

- 1) Bank jest działającą na rynku lokalnym spółdzielnią, która nie jest znaczącą jednostką pod względem rozmiaru działalności i ryzyka związanego z prowadzoną działalnością oraz funkcjonującej w Banku struktury organizacyjnej,
- 2) Bank działa na terenie województwa kujawsko - pomorskiego, zgodnie ze Statutem,
- 3) decyzje w zakresie inwestycji w instrumenty finansowe i kapitałowe oraz decyzje kredytowe powyżej 200 tys. zł są podejmowane tylko przez Zarząd kolegiąlnie,
- 4) tylko Zarząd ustala limity ograniczające narażenie Banku na ryzyko oraz decyduje o profilu podejmowanego ryzyka,
- 5) oprocentowanie depozytów jest ustalane uchwałą Zarządu Banku; możliwość indywidualnego podwyższania oprocentowania (stopa negocjowana) należy do kompetencji Zarządu.

Wynagrodzenie Członków Zarządu podzielone jest na część stałą (wynagrodzenie zasadnicze określone w umowie o pracę) oraz część zmienną (premia roczna, przyznawana na podstawie oceny efektów pracy Członka Zarządu). Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze.

2. Zasady oceny pracy Członków Zarządu

Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego Członka Zarządu. Oceny efektów pracy Członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.

Ocena wyników całego Banku obejmuje koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej. Ocena efektów pracy Członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:

- 1) zysku netto,
- 2) wskaźnika należności zagrożonych,
- 3) realizacji przyjętej strategii (kierunków działania).

Oceniając indywidualne wyniki pracy Członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:

- 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie,
- 2) pozytywną ocenę kwalifikacji.

W odniesieniu do oceny wyników całego Banku, Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:

- 1) min 80% zysku netto,
- 2) max 120% wskaźnika należności zagrożonych (mierzonego procentowym udziałem kredytów zagrożonych w obliżu kredytowym).

W przypadku oceny indywidualnych wyników pracy Członka Zarządu, Członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań Członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności,
- 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji.

Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w zakresie oceny wyników całego Banku oraz oceny indywidualnych wyników pracy Członka Zarządu.

3. Zasady wypłaty premii rocznej

Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych Członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej. Przyznana Członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.

Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż 10% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 20% osiągniętego w danym roku przez Członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego.

Ustanie stosunku pracy Członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy Członka Zarządu pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia Członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:

- 1) negatywnej oceny pracy Członka Zarządu,

- 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o którym mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe,
- 3) zagrożenia upadłością,
- 4) gdy Członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania,
- 5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

Wypłata premii rocznej jest zmniejszana lub nieprzyznawana w przypadku, gdy Bank objęty został programem naprawczym w rozumieniu przepisów Prawa bankowego, jest w likwidacji lub ogłoszono upadłość Banku oraz w przypadku negatywnej oceny efektów pracy Członka Zarządu.

4. Zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wartość wynagrodzeń trzech członków Zarządu za rok obrotowy 2019:

Lp.	Tytuł wynagrodzenia	Kwota wynagrodzenia (w tys. zł) / liczba osób
1	Wynagrodzenie stałe	313
2	Wynagrodzenie zmienne (premia roczna za 2018 rok)	65
	- część wypłacona	65
	- część odroczone	0
3	Odprawy emerytalne / rentowe	
	- suma wypłat odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy	0
	- ilość osób	0
	- najwyższa kwota wypłacona na rzecz jednej osoby	0

Na wypłatę zmiennego składnika wynagrodzeń Bank tworzy rezerwę. Utworzona rezerwa na premię za rok 2018 wyniosła 65 tys. zł.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank nie zatrudniał osób, które otrzymałyby wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

„Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Świeciu” zatwierdza Rada Nadzorcza, która raz w roku dokonuje jej weryfikacji oraz przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raz w roku raport z oceny funkcjonowania Polityki w Banku. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy ustalona Polityka sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku. Wdrożenie Polityki podlega niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu nie rzadziej niż raz w roku przez Komórkę ds. zgodności. Raport z przeglądu Polityki przedstawiany jest Radzie Nadzorczej.

18. RYZYKO PŁYNNOŚCI I POZYCJI PŁYNNOŚCIOWEJ (Rekomendacja P)

18.1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności, nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza, która:

- 1) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku,
- 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, w tym apetyt na ryzyko,

- 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank,
- 4) zatwierdza, ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.

2. Zarząd, który:

- 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności,
- 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności, w tym limity ograniczające ryzyko,
- 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem płynności,
- 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nieprzekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.

3. Zespół analiz ryzyka, będący komórką monitorowania ryzyka, która podlega Prezesowi Zarządu, wykonujący zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów,
- 2) zgłaszaniem potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku,
- 3) zapewnieniem zgodności zasad zarządzania ryzykiem płynności ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
- 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów,
- 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej,
- 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności,
- 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów,
- 8) oceną poziomu ryzyka płynności,
- 9) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR,
- 10) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych,
- 11) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla

komórki zarządzającej mających na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,

12) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

4. Zespół finansowo-księgowy, będący komórką zarządzającą „wolnymi środkami”, która podlega Wiceprezesowi Zarządu ds. finansowo-księgowych, wykonujący zadania związane z:

- 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową,
- 2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków,
- 3) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności.

5. Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:

- 1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych,
- 2) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego,
- 3) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.

18.2. Sposób pozyskania finansowania działalności

Głównym źródłem finansowania działalności Banku Spółdzielczego w Świeciu są depozyty podmiotów niefinansowych oraz kapitał rezerwowy i udziałowy. Bank w 2019 roku nie posiadał środków pozyskanych od innych banków oraz nie wyemitował papierów wartościowych w celu pozyskania źródeł finansowania. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych.

W Banku na koniec 2019 roku udział depozytów gospodarstw domowych stanowił 84,36% depozytów ogółem. Bank stara się dywersyfikować swoją ofertę z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów, jak i charakteru depozytu (bieżący i terminowy). Bank w ograniczonym zakresie oferuje swoim klientom depozyty z pierwotnym terminem

wymagalności powyżej jednego roku. Oferta Banku skierowana jest również do jednostek samorządowych.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Do finansowania działalności kredytowej Bank wykorzystuje głównie fundusze własne oraz stabilną część depozytów sektora niefinansowego. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania w postaci środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

18.3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje skarbowe wykonuje Zespół finansowo – księgowy. Funkcje skarbowe są w pełni scentralizowane w skali Banku.

Funkcje zarządzania płynnością rozumiane jako funkcje monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności wykonuje Zespół analiz ryzyka. Funkcje zarządzania płynnością są w pełni scentralizowane w skali Banku.

Komórki zaangażowane w wykonywanie funkcji skarbowych i zarządzania płynnością współpracują ze sobą w zakresie stosowania środków mitygujących.

18.4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia i Systemu Ochrony SGB

Bank jest zrzeszony w ramach Zrzeszenia SGB i jest Uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, w związku z czym zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- prowadzenie rozliczeń pieniężnych banków spółdzielczych,
- zabezpieczanie banków spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- zabezpieczanie płynności śróddziennej dla banków spółdzielczych,
- prowadzenie rachunków bieżących banków spółdzielczych,

- udzielanie kredytów w rachunku bieżącym bankom spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- pośredniczenie w zakupie przez banki spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- wsparcie banków spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Spółdzielnia, jednostka zarządzająca Spółdzielczym Systemem Ochrony SGB, realizuje następujące zadania:

- udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m. in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony,
- monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- opracowywanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Bank Spółdzielczy w Świeciu ma obowiązek utrzymywać:

- wystarczającą ilość środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym, zabezpieczającą wypływy z rachunku na koniec dnia operacyjnego,
- nadwyżkę aktywów nieobciążonych, pozwalającą na przetrwanie awaryjnej sytuacji płynności trwającej co najmniej 30 dni,
- wskaźnik LCR na poziomie min. 100%,

- wskaźnik NSFR na poziomie min. 111%,
- nadzorczą miarę płynności M2 na poziomie min. 1,0,
- udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej na poziomie max. 10%,
- udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej na poziomie max. 20%,
- udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały na poziomie min. 105%.

18.5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Przez nadwyżkę płynności Bank rozumie wartość wynikającą z obowiązujących przepisów prawa dotyczącą: wielkości długoterminowej miary płynności M2 ponad minimum określone w uchwale KNF oraz wielkości wpływów powodujących przekroczenie stosunku wpływów do odpływów na poziomie 75% powiększone o nadwyżkę aktywów płynnych (bez środków minimum depozytowego), powodującą kształtowanie się wskaźnika LCR ponad minimum wymagane przepisami prawa.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na dzień 31.12.2019 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu nadwyżka płynności, rozumiana jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum, przedstawiała się następująco:

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki (w tys. zł)
1	Norma długoterminowa M2 ponad minimum	12 921 (Fundusze własne)
2	Wskaźnik LCR ponad minimum	2 297 (Aktywa płynne)

Wielkość miary płynności M2 oraz wskaźnika LCR na dzień 31.12.2019 r.:

Lp.	Nazwa	Wielkość	Limit wynikający z przepisów
1	Norma długoterminowa M2	3,96	1,0
2	Wskaźnik LCR	181,66%	100%

Wskaźnik LCR oblicza się, jako stosunek zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przyływami dotyczącymi kolejnych 30 dni. Zakłada się, że przepływy nie mogą stanowić więcej niż 75% wartości odpływów.

Bank na potrzeby sprawozdawczości obowiązkowej wylicza wskaźnik LCR z pominięciem minimum depozytowego, jako elementu struktury zabezpieczenia przed utratą płynności na potrzeby wypełniania wymogu LCR.

W związku z faktem, iż Bank jako uczestnik Systemu Ochrony SGB został zwolniony przez Komisję Nadzoru Finansowego z obowiązku indywidualnego spełniania limitu LCR, zobowiązany jest do utrzymywania wskaźnika LCR powyżej limitu wewnętrznego, wynikającego z Grupowego Planu Naprawy. Wskaźnik LCR z uwzględnieniem w aktywach płynnych środków zablokowanych na rachunku Minimum Depozytowego na dzień 31.12.2019 r. wyniósł 370,98%.

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

Lp.	Nazwa	I kwartał 2019 r.	II kwartał 2019 r.	III kwartał 2019 r.	IV kwartał 2019 r.
1	Zabezpieczenie przed utratą płynności (tys. zł)	10 392	10 376	10 476	10 434
2	Wpływy środków pieniężnych netto (tys. zł)	12 053	12 221	12 753	11 250
3	Wskaźnik LCR (%)	344,86%	339,60%	328,57%	370,98%

Bank stosuje również urealnienia terminów zapadalności wybranych pozycji aktywów i pasywów, aby poprawnie prognozować zachowanie się struktury bilansu oraz wpływów i wypływów w czasie. Na podstawie urealnionych wartości Bank oblicza wskaźniki

pat

skumulowanej luki płynności, jako stosunek skumulowanej wartości aktywów do skumulowanej wartości pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych.

Dla przedziałów czasowych do 1 roku za wskaźnik podlegający limitowaniu przyjmuje się wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od pierwszych przedziałów czasowych, z uwagi na możliwość wykorzystywania nadwyżki płynności z przedziałów krótkich w dalszych okresach czasowych. Dla przedziałów czasowych powyżej 1 roku za wskaźnik podlegający limitowaniu przyjmuje się wskaźnik płynności skumulowanej począwszy od ostatnich przedziałów czasowych (luka skumulowana „od końca”), z uwagi na możliwość wykorzystania nadwyżki płynności z przedziałów dalszych, które obejmują fundusze własne Banku w krótszych przedziałach czasowych.

Wysokość pożądaných wielkości wskaźnika płynności skumulowanej została ustalona w oparciu o regułę, że w krótszych (niż 1 rok) okresach czasu Bank powinien zapewniać pokrycie aktywami zobowiązań, natomiast w dłuższych okresach czasu Bank powinien posiadać wystarczającą wielkość pasywów do sfinansowania aktywów.

Luka płynności na dzień 31.12.2019 r. kształtowała się następująco:

	≤ 7 dni	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
Aktywa	27 489	11 392	13 771	10 442	10 045	11 850	21 877	22 909	10 246	1 055
Pasywa	108 282	7 968	18 549	10 876	802	18	34	0	0	0
Luka	- 80 793	3 424	- 4 778	- 434	9 244	11 832	21 843	22 909	10 246	1 055

Skumulowana luka płynności na dzień 31.12.2019 r. kształtowała się następująco:

	≤ 7 dni	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 6 m-cy	do 12 m-cy	powyżej 1 roku	powyżej 2 lat	powyżej 5 lat	powyżej 10 lat	powyżej 20 lat
Aktywa	20 756	11 285	13 198	9 856	8 382	10 016	18 904	29 103	12 484	5 986
Pasywa	18 001	1 107	2 412	2 239	76	15 624	25 212	41 925	17 174	17 280
Luka	2 755	10 177	10 786	7 617	8 305	- 5 608	- 6 307	- 12 822	- 4 689	- 11 294

Luka urealniona skumul. od początku	2 755	12 932	23 718	31 335	39 640	34 033	27 725	14 904	10 214	-1 079
Luka urealniona skumul. od końca	-1 079	-3 834	-14 011	-24 798	-32 414	-40 720	-35 112	-28 805	-15 983	-11 294
Wskaźnik luki	1,15	1,68	2,10	2,32	2,66	0,65	0,65	0,62	0,54	0,35
Limit	brak limitu	Min 1,00	Min 0,90	Min 0,90	Min 0,80	Max 1,20	Max 1,20	Max 1,10	Max 1,10	Max 1,00

18.6. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony SGB

Bank jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, którego celem jest gwarantowanie płynności i wypłacalności każdego Uczestnika Systemu. W Systemie funkcjonują mechanizmy monitorowania ryzyka oraz działania służące poprawie sytuacji finansowej Uczestników. Umowa Systemu zobowiązuje Bank do realizacji działań związanych z funkcjonowaniem mechanizmów kontroli, ograniczaniem oraz klasyfikowaniem ryzyka na poziomie Systemu, a także stosowania się do środków oddziaływania. W Systemie zostały stworzone mechanizmy monitorowania, klasyfikowania i ograniczania ryzyka Banków – Uczestników poprzez wprowadzenie systemu limitów, Mechanizmu Pomocowego i środków oddziaływania.

System Ochrony SGB zgodnie z zapisami Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz Umowy Systemu Ochrony SGB analizuje występujące w Bankach ryzyko, prezentuje zagregowany bilans, rachunek zysków i strat, skonsolidowany poziom wskaźnika pokrycia płynności krótkoterminowej oraz wskaźników adekwatności kapitałowej. Poza głównym celem funkcjonowania System Ochrony realizuje funkcje pomocowe w obszarze procedur wzorcowych oraz doradztwa.

W ramach systemu funkcjonuje Mechanizm Pomocowy, w ramach którego Bank:

- 1) utrzymuje odpowiedni poziom środków na rachunku Minimum Depozytowego,
- 2) dokonuje wpłat na Fundusz Pomocowy.

Mechanizm Pomocowy służy udzielaniu pomocy Bankom – Uczestnikom Systemu Ochrony.

Minimum Depozytowe służy zabezpieczeniu odpowiedniego poziomu płynności w Systemie Ochrony SGB. Stanowi również źródło pomocy finansowej w sytuacji zagrożenia utraty bieżącej zdolności do realizacji zobowiązań pieniężnych.

Z Funduszu Pomocowego może być udzielona pomoc w sytuacjach zagrożenia utraty płynności lub wypłacalności. Na wypadek wystąpienia nagłego zagrożenia utraty bieżącej płynności Banku, z Funduszu Pomocowego została wyodrębniona pula środków (w wysokości 20%), która stanowi źródło udzielania natychmiastowych pożyczek płynnościowych.

W ramach funkcjonującego Systemu Ochrony SGB Spółdzielnia może udzielić Bankowi zwrotnej pomocy finansowej, w szczególności w formie:

- 1) pożyczki płynnościowej – udzielanej na wsparcie płynności Banku,
- 2) pożyczki restrukturyzacyjnej – udzielanej na wsparcie działań, mających na celu usunięcie niewypłacalności lub groźby niewypłacalności Banku,
- 3) kaucji ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,
- 4) gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
- 5) nabycia wierzytelności,
- 6) pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- 7) objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
- 8) wniesienia wkładów pieniężnych do Banku,
- 9) pożyczki płynnościowej z części płynnościowej Funduszu Pomocowego – udzielanej na wsparcie płynności bieżącej w sytuacji kryzysowej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Walnego Zgromadzenia Spółdzielni, pomoc ze środków Funduszu Pomocowego może mieć charakter bezzwrotny i przybrać następujące formy:

- 1) umorzenia całości lub części kapitału pomocy lub odsetek – wyłącznie, w przypadku przejęcia przez Bank innego Banku, nabycia przedsiębiorstwa bankowego lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego,
- 2) wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy Banku,
- 3) innej.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota (tys. zł)	Warunki dostępu
Pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
Lokata płynnościowa złożona przez BZ ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej

18.7. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- 3) koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- 7) wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- 8) istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- 9) ryzyko reputacji.

18.8. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania

Bank Spółdzielczy w Świeciu dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego,
- 2) różne terminy wymagalności depozytów,
- 3) różny charakter depozytów: depozyty bieżące i terminowe,
- 4) angażowanie własnych środków w finansowanie działalności,

- 5) ograniczanie depozytów dużych deponentów.

18.9. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności Bank zalicza:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB,
- 2) wprowadzenie wskaźników wczesnego ostrzegania,
- 3) systematyczne przeprowadzanie testów warunków skrajnych pod kątem adekwatności posiadanych funduszy własnych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacji szokowej,
- 4) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- 5) przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- 6) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- 7) testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

18.10. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności

Podstawowe pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych i innych podmiotów niefinansowych oraz sektora instytucji rządowych i samorządowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania bieżące i terminowe wobec podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków,
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia,
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia,
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,

- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.

Pozostałe szczegółowe definicje stosowane przez Bank w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności zostały określone w „Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Świeciu”.

18.11. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą

W celu zachowania zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty, Bank Spółdzielczy w Świeciu uwzględnia ryzyko płynności rynku i ryzyko płynności produktu. Ma to odzwierciedlenie w kierowaniu oferty depozytowej w znaczącej większości do sektora detalicznego, który w kalkulacji wskaźnika LCR charakteryzuje się najmniejszymi wagami odpływu, a w obliczeniach miar płynności najwyższym osadem. Świadczy to o tym, że z punktu widzenia nadzorczego produkty te obciążone są najmniejszym ryzykiem.

Bank uwzględnia również ryzyko rynku poprzez kierowanie zróżnicowanej oferty depozytowej w zależności od stopnia związania klientów z Bankiem, z tego punktu widzenia zachowania klientów charakteryzują się różnym stanem stabilności, co ma wpływ na wielkość nadwyżki płynności i stabilności depozytów. Ryzyko płynności Bank uwzględnia również kreując strategię inwestowania nadwyżek w aktywa nieobciążone, głównie lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym.

18.12. Wyjaśnienie sposobów wykorzystania testów warunków skrajnych

Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych:

- 1) w procesie szacowania kapitału wewnętrznego, w celu obliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko płynności powstałego na skutek nieoczekiwanych strat w wyniku realizacji szokowych scenariuszy płynnościowych,
- 2) w planowaniu awaryjnym: Bank wykorzystuje scenariusze testów warunków skrajnych w konstruowaniu adekwatnych działań awaryjnych,
- 3) do oceny adekwatności przyjętych w Banku limitów oraz przy wyznaczaniu poziomu limitów dla ryzyka płynności,
- 4) w bieżących działaniach podejmowanych przez Zarząd, w tym kształtowaniu polityki cenowej oferowanych produktów.

18.13. Wskazanie, w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Bank Spółdzielczy w Świeciu przyjął „Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Świeciu”, uwzględniające zapisy znowelizowanej Rekomendacji P. W przypadkach, w których wyniki testów warunków skrajnych wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości krytycznej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza lub podejmuje działania ograniczające ryzyko.

18.14. Polityka utrzymywania rezerwy płynności

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysoko płynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,

- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - e) pozyskania kredytu refinansowego z NBP,
 - f) przyrostu depozytów po zwiększonym koszcie.

Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje nadwyżkę aktywów nieobciążonych (liczonych według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z uwagi na fakt przystąpienia przez Bank do Systemu Ochrony SGB, Bank jako rezerwę płynności z punktu widzenia Rozporządzenia CRR utrzymuje środki na rachunku Minimum Depozytowego. Kwota tych środków stanowi łączną kwotę:

- 4,95% średniej kwoty depozytów podmiotów niefinansowych i budżetowych,
- 0,05% średniej kwoty kredytów sektora niefinansowego (według wartości nominalnej kapitału).

W skład rezerwy płynności wchodzi również pozostałe niezablokowane lokaty deponowane w Banku Zrzeszającym z rezydualnym terminem zapadalności do 30 dni.

18.15. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia

Bank, jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB, jest zobowiązany utrzymywać odpowiednie limity wewnętrzne obowiązujące w Systemie. W przypadku zagrożenia utratą płynności jednostka zarządzająca udziela pomocy Uczestnikowi Systemu w formie opisanej w pkt 18.6.

„Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony SGB”. Łączna wysokość pomocy finansowej nie może być wyższa niż 20% środków stanowiących Fundusz Pomocowy (większa kwota wymaga zgody Walnego Zgromadzenia Spółdzielni). Pomoc finansowa jest udzielana na podstawie złożonego wniosku. Kompletny wniosek rozpatrywany jest w terminie 14 dni roboczych. Decyzję o udzieleniu pomocy podejmuje Zarząd Spółdzielni.

W ramach Funduszu Pomocowego wyodrębniona jest część środków w wysokości 20%, która jest dostępna dla Banków niezwłocznie po zgłoszeniu Spółdzielni problemów z płynnością i wypłacalnością. Decyzje w sprawie udzielenia pomocy Bankowi podejmuje Zarząd Spółdzielni, za zgodą Rady Nadzorczej Spółdzielni, która powinna podjąć wymaganą uchwałę w ciągu 24 godzin od chwili złożenia wniosku przez Zarząd Spółdzielni.

18.16. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się:

1) miesięczne raporty przedstawiane Zarządowi obejmujące:

- kalkulację nadzorczych miar płynności przez Bank o sumie bilansowej do 200 mln zł,
- wskaźnik LCR,
- lukę płynności i urealnioną lukę płynności,
- analizę wskaźników i limitów wewnętrznych,
- źródła finansowania działalności Banku,
- strukturę i stabilność depozytów,
- źródła finansowania działalności,
- wskaźnik zrywalności depozytów,
- koncentrację depozytów osób wewnętrznych,
- koncentrację dużych deponentów sektora niefinansowego,
- koncentrację depozytów gospodarstw domowych,
- koncentrację depozytów pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji samorządowych,
- zobowiązania pozabilansowe udzielone,
- rejestr alternatywnych źródeł finansowania,
- bufor płynności – awaryjne przepływy pieniężne,

- wskaźniki wczesnego ostrzegania,
 - analizę ryzyka płynności na podstawie wybranych wskaźników,
 - przepływy pieniężne,
 - informację dotyczącą oceny ryzyka płynności.
- 2) kwartalne raporty przedstawiane Zarządowi obejmujące zagadnienia wymienione powyżej oraz:
- dynamiczną lukę płynności,
 - wskaźnik NSFR,
 - zestawienie z wykonania planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych,
 - kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności,
- 3) w okresach półrocznych Zarząd Banku przekazuje informację z zakresu ryzyka płynności Radzie Nadzorczej,
- 4) w okresach rocznych sporządzane są dodatkowo:
- pogłębiona analiza płynności długoterminowej,
 - plan pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych.

19. INFORMACJA O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22 AA USTAWY PRAWO BANKOWE

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe, w szczególności posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

20. DŹWIGNIA FINANSOWA (CRR art. 451)

Ryzyko kapitałowe rozumiane jest jako posiadanie przez Bank niewystarczającego poziomu funduszy własnych do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz niewystarczającego dla spełnienia wymogów nadzorczych umożliwiających funkcjonowanie. W ramach ryzyka kapitałowego Bank wyróżnia ryzyko nadmiernej dźwigni, wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może

wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych.

Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej, liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w aktywach według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych, przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialne i prawne w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, udziały kapitałowe w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I,
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana: od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji z zastrzeżeniem dolnego limitu 10%.

Bank ustalił limit wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie minimum 6%. Wskaźnik na dzień 31.12.2019 r. ukształtował się na poziomie 12,05%.

Wskaźnik dźwigni finansowej obliczany oraz monitorowany jest przez Zespół analiz ryzyka w okresach kwartalnych; stanowi element informacji zarządczej na posiedzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni (w tys. zł)

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	139 955
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	3 294

7	Inne korekty	213
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	143 462

2. Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni (w tys. zł)

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	140 281
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-113
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	140 168
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	6 665
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-3 371
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	3 294
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	17 280
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	143 462
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	12.05%

3. Podział ekspozycji bilansowych, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych (w tys. zł)

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	140 281
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	140 281
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	912
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	18 585
EU-7	Instytucje	46 390

EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	17 707
EU-9	Ekspozycje detaliczne	42 343
EU-10	Przedsiębiorstwa	3 628
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 041
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	9 675

4. Ujawnienie informacji jakościowych

		Dowolny format
1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych, a zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej opisano w obowiązującej w Banku „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Świeciu”.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni, w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Poziom wskaźnika dźwigni w 2019 roku wynosił od 11,14% do 12,12%. Na poziom wskaźnika największy wpływ ma poziom Kapitału Tier I oraz zwiększająca się skala działalności Banku. W skali roku nie zanotowano czynników, które miałyby istotny wpływ na zmienność wskaźnika. W związku z wysokim poziomem wskaźnika w porównaniu z rekomendowanym poziomem minimalnym oraz niską złożonością struktury bilansu, Bank w 2019 roku nie traktował ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej jako ryzyka istotnego.

21. SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Struktura organizacyjna systemu

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru, profilu ryzyka oraz skali działalności Banku. System kontroli wewnętrznej w Banku ustanowiony został w „Zasadach funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Świeciu”.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem, iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu wewnętrznego sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.

Zarząd Banku, w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. zespół analiz ryzyka, stanowisko ds. ryzyka operacyjnego, zespół monitoringu, zespół finansowo-księgowy, zespół analityków kredytowych, stanowisko obsługi informatycznej i marketingu,
 - 2) komórka do spraw zgodności,
 - 3) niezależne stanowisko kontroli wewnętrznej,
 - 4) upoważnieni pracownicy Banku do przeprowadzania kontroli wewnętrznej.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB - Departament Audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony odpowiedzialne są za:

1. Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony odpowiedzialna jest w szczególności za:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych (np. limitów, wskaźników),

- 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada stanowisko kontroli wewnętrznej i upoważnieni pracownicy Banku do przeprowadzania kontroli wewnętrznej oraz komórka do spraw zgodności.

Stosowane mechanizmy kontrolne

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności oraz w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

Mechanizmy kontrolne przyjęte na poziomie wszystkich linii obrony spełniają rolę:

- 1) prewencyjną – zapobieganie nieprawidłowościom,
- 2) detekcyjną – wykrywanie nieprawidłowości,
- 3) korekcyjną – korygowanie nieprawidłowości.

W Banku stosuje się mechanizmy kontrolne:

- 1) automatyczne (wbudowane w systemy informatyczne, najczęściej wymuszające lub uniemożliwiające pewne działania),
- 2) półautomatyczne,
- 3) manualne.

Wszystkie mechanizmy znajdują odzwierciedlenie w procedurach różnego szczebla – zarówno politykach, jak i procedurach operacyjnych stosowanych przez pracowników niższego szczebla. Tym samym stanowią kluczowy element definiujący pożądane zachowania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony. Stosowanie zapisów procedur w praktyce jest monitorowane w ramach testów pionowych i poziomych.

W ramach przyjętych mechanizmów kontrolnych dla procesów istotnych Bank dokonuje, na podstawie określonych kryteriów, wyboru kluczowych mechanizmów kontrolnych. Kluczowe mechanizmy kontrolne przypisane są co najmniej procesem istotnym. Każdy z kluczowych mechanizmów kontrolnych jest szczegółowo opisany. Ocena przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych jest dokonywana z odpowiednią częstotliwością w ramach niezależnego monitorowania oraz badania przez trzecią linię obrony. Bank prowadzi ewidencję kluczowych mechanizmów kontrolnych.

Jednym z mechanizmów kontrolnych jest ich niezależne monitorowanie (poziome i pionowe). Bank posiada mechanizmy kontrolne, a kluczowe z nich niezależnie monitoruje - ich skuteczność - poprzez testy pionowe lub testy poziome - lub jedno i drugie. Im bardziej kluczowy jest dany mechanizm kontrolny w procesie uznanym za istotny, tym częściej i skuteczniej (na większej próbie) jest przedmiotem monitorowania pionowego.

Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie. Bank dokonując wyboru rodzajów niezależnego monitorowania, w ramach monitorowania pionowego i poziomego, stosuje odpowiednio zasadę proporcjonalności pomiędzy weryfikacją bieżącą a testowaniem. Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych jest wpisane we wszystkie procesy istotne funkcjonujące w Banku. Pracownicy mają w jednoznaczny sposób przypisaną w regulacjach wewnętrznych/zakresach obowiązków odpowiedzialność związaną z monitorowaniem

pionowym i poziomym oraz posiadają odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie związanym z realizacją tych zadań.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- celów systemu kontroli wewnętrznej,
- złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych,
- liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych,
- ryzyka zaistnienia nieprawidłowości,
- zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii,
- zasady proporcjonalności.

Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem, iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu wewnętrznego sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych

oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
- b) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- c) zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
- d) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

Rada Nadzorcza Banku, na podstawie sprawozdań prezentowanych przez Stanowisko kontroli wewnętrznej oraz Komórkę do spraw zgodności, oceniła system kontroli wewnętrznej jako skuteczny i adekwatny, o czym świadczy niski poziom ryzyka stwierdzonych nieprawidłowości. Mechanizmy kontrolne są odpowiednio zaprojektowane, wdrożone i w wystarczający sposób ograniczają zidentyfikowane ryzyka. Wykryte nieprawidłowości nie miały wpływu na wyniki finansowe Banku oraz ryzyko reputacji.

22. AKTYWA OBCIĄŻONE I WOLNE OD OBCIĄŻEŃ (CRR art. 443)

Na dzień 31.12.2019 r. wszystkie aktywa Banku były wolne od obciążeń.

Formularz A - Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku			139 955	
030	Instrumenty udziałowe			1 529	
040	Dłużne papiery wartościowe np. obligacje SP zastawione jako zabezpieczenie kredytu zaciągniętego przez Bank			1 520	
050	w tym: obligacje zabezpieczone				
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych				
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe			1 520	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
120	Inne aktywa np. portfel kredytowy, na którym została ustanowiona cesja wierzytelności na zabezpieczenie kredytu rewołwingowego z SGB-Banku			136 906	

23. EKSPOZYCJE NIEOBSŁUGIWANE I RESTRUKTURYZOWANE

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane zdefiniowane są w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

108

- 1) przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- 2) małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane.

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych (w tys. zł)

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji poza bilansowych)				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknęte utratą wartości	Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
1 Kredyty i zaliczki		66				66		
2 Banki i oddziały instytucji kredytowych								
3 Pozostałe instytucje sektora finansowego								
4 Instytucje rządowe i samorządowe								
5 Przedsiębiorstwa niefinansowe								
6 Gospodarstwa domowe		66				66		
7 Instytucje niekom. działające na rzecz gosp. dom.								
8 Dłużne papiery wartościowe								
9 Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10 Łącznie		66				66		

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania (tys. zł)

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
	Nieprzeterminowane lub przeterminowane e ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych > 90 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat		W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	
1	Kredyty i zaliczki	128 973	612	4	78	19	476				
2	Banki i oddziały kredytowych	47 254									
3	Pozostałe instytucje sektora finansowego	609									
4	Instytucje rządowe i samorządowe	18 583	1		1						
5	Przedsiębiorstwa niefinansowe	880			196						
6	w tym MSP	880			196						
7	Gospodarstwa domowe	60 890	611	4	762	19	476				
8	Instytucje niekom. działające na rzecz gosp. dom.	757									
9	Dłużne papiery wartościowe	1 520									
10	Banki i oddziały kredytowych	1 520									
11	Pozostałe instytucje sektora finansowego										
12	Instytucje rządowe										

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy (w tys. zł)

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw				Skumulowa ne odpisania częściowe			Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane		Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw		Skumulowa ne odpisania częściowe	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
		W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 2	W tym etap 3	W tym etap 1	W tym etap 2	W tym etap 2	W tym etap 3					
1	Kredyty i zaliczki	129 585		1 536			117	771						
2	Banki i oddziały instytucji kredytowych	47 254												
3	Pozostałe instytucje sektora finansowego	609												
4	Instytucje rządowe i samorządowe	18 584		1										
5	Przedsiębiorstwa niefinansowe	880		196				39						
6	w tym MŚP	880		196				39						
7	Gospodarstwa domowe	61 501		1 339		117		732						
8	Instytucje niekom. działające na rzecz gosp. dom.	757												
9	Dłużne papiery wartościowe	1 520												
10	Banki i oddziały instytucji kredytowych	1 520												
11	Pozostałe instytucje sektora finansowego													
12	Instytucje													

4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	Nieruchomości mieszkalne	-	-
4	Nieruchomości komercyjne	-	-
5	Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)	-	-
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	-	-
7	Pozostałe	-	-
8	Łącznie	-	-

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

W Banku Spółdzielczym w Świeciu zakres powyższych informacji o charakterze ilościowym i jakościowym wg stanu na dzień 31.12.2019 r. opracowany został przez Głównego Księgowego.

Świecie, dnia 06.07.2020 r.

Sporządził: Barbara Ratkowska

Zarząd Banku Spółdzielczego w Świeciu zatwierdza Informację do ogłoszenia:

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Brygida Fotta	Prezes Zarządu	Prezes Zarządu BANKU SPÓŁDZIELCZEGO mgr Brygida Fotta
Justyna Tober	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych mgr Justyna Tober
Barbara Ratkowska	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo - księgowych	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych Główny Księgowy mgr Barbara Ratkowska

Świecie, 06.07.2020 r.

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435 ust. 1 lit. e)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Świeciu niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Ujawnieniu informacji”, dotyczące zarządzania ryzykiem, dają pewność, że stosowany w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na dzień 31.12.2019 r. profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

Rodzaj ryzyka	Wartość % w stosunku do funduszy własnych
Ryzyko kredytowe	28,01%
Ryzyko operacyjne	5,07%
Ryzyko stopy procentowej	2,63%
Ryzyko płynności	0,00%

Zarząd Banku

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Brygida Fotta	Prezes Zarządu	Prezes Zarządu BANKU SPÓŁDZIELCZEGO mgr Brygida Fotta
Justyna Tober	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych mgr Justyna Tober
Barbara Ratkowska	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo - księgowych	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych Główny Księgowy mgr Barbara Ratkowska

Świecie, 06.07.2020 r.

Oświadczenie Zarządu (CRR art. 435 ust. 1 lit. f)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Świeciu oświadcza, że obowiązujący w Banku system zarządzania ryzykiem, ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

Nazwa limitu	Wysokość limitu	Wartość	Stopień realizacji
Ryzyko kredytowe			
Udział instrumentów finansowych w funduszach własnych Banku (instrumentów finansowych nie będących papierami wartościowymi Skarbu Państwa, Narodowego Banku Polskiego, banku zrzeszającego oraz akcjami banku zrzeszającego)	0	0	X
Wartość portfela o charakterze handlowym	0	0	X
Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	Max. 2,50%	1,84%	73,52%
Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych	Min. 33%	50,07%	151,73%
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max. 75%	48,36%	64,48%
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym	Max. 2%	0,01%	0,50%
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max. 75%	50,92%	67,90%
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max. 2,5%	1,37%	54,94%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego	Max. 2%	0,01%	0,50%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max. 20%	7,60%	38,01%
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max. 2,5%	1,18%	47,18%
Łączna kwota dużych ekspozycji	Max. 96% uznanego kapitału	72,90%	75,94%
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania, narastająco od początku roku (odstępstwa)	-	4	-
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania, narastająco od początku roku (odstępstwa)	-	844	-

Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania, narastająco od początku roku (odstępstwa) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiący analizowanego okresu	-	0,93%	-
Ryzyko operacyjne			
Udział strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego (narastająco za dany rok) do wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne w danym roku	< 20,00 % wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne	4,56%	22,79%
Ryzyko płynności			
Wskaźnik LCR	Min. 100,00%	370,98%	370,98%
Wskaźnik NFSR	Min. 111,00%	148,95%	134,19%
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej normy płynności M2	0	0	X
Depozyty + fundusze przez kredyty + majątek trwały	Min. 105%	164,79%	156,95%
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	X
Ilość przekroczeń limitu luki płynności skumulowanej (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych)	0	0	X
Udział depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych w pasywach ogółem	Min. 70%	86,34%	123,34%
Ryzyko stopy procentowej			
Udział pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku w sumie bilansowej	Max. 4,5%	1,84%	40,89%
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku ¹	1	0,02	X
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania	Max. 35%	23,37%	66,77%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego	Max. 0,5%	0%	0,00%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (zmiana +/- 200 p.b.)	Max. 2%	0,89%	44,50%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (testy warunków skrajnych)	Max. 2%	0,89%	44,50%
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy (współczynnik wypłacalności)	Min. 14,5%	25,48%	175,72%
Współczynnik kapitału Tier I	Min. 11,5%	25,48%	221,57%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min. 10,0%	25,48%	254,80%
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	Max. 67%	35,71%	53,30%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min. 6%	12,05%	200,83%

¹ Nie ma charakteru limitu, jest to sytuacja pożądana.

Zarząd Banku

Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie	Podpis
Brygida Fotta	Prezes Zarządu	Prezes Zarządu BANKU ZIELCZEGO <i>mgr Brygida Fotta</i>
Justyna Tober	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych <i>Tober</i> <i>mgr Justyna Tober</i>
Barbara Ratkowska	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo - księgowych	Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych Główny Księgowy <i>Ratkowska</i> <i>mgr Barbara Ratkowska</i>

Swiecie, 06.07.2020 r.